

HE 38/2011 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2011
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2011.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2011 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Maailemankaupassa nopein kasvuvaihe on ohitettu ja varsinkin kehittyneissä teollisuusmaissa odotukset tulevasta taloudellisesta aktiviteetista ovat vaimentuneet. Tähän on osasyynä useissa maissa vallitseva kaksoisvaje. Julkisen ja yksityisen velan alentaminen vaatii merkittäviä sopeuttamistoimia lähivuosina. Monissa Aasian maissa sekä Etelä-Amerikassa kasvu jatkuu kohtalaisen voimakkaana. Maailmantalouden kasvuksi kuluvalle vuodelle ennustetaan 4 %. Jos rahoitusmarkkinoilla vallitseva epävarmuus jatkuu vielä pitkään, kasvusta muodostuu ennakoitua alhaisempaa.

Myös Suomen taloudessa nopein kasvuvaihe on tällä erää ohitettu. Kotimaassa kasvu tulee enenevässä määrin kotimaisesta kysynnästä. Pitkään jatkunut vaihtosuhteen heikkeneminen näkyy nettoviennin BKT-osuuden alenemisena. Yksityinen kysyntä on alkuvuoden aikana ollut vahvaa. Epävarmuuden lisääntyminen näkyy kuitenkin kulutuksen vähentymisenä loppuvuonna ja erityisesti v. 2012. Työttömyysasteen aleneminen on hidasta. Kokonaistuotannon arvioidaan kasvavan kuluvana vuonna kolme ja puoli prosenttia.

Talouuskasvu, välillisen verotuksen kiristäminen ja elvytystoimenpiteiden päättymisen ovat kohentamassa julkisen talouden rahoitusasemaa tänä vuonna. Valtiontalous on kuitenkin edelleen reilusti alijäämäinen ja myös kuntatalous on hieman alijäämäinen. Sosiaaliturvarahastojen ylijäämä on 3 % suhteessa kokonaistuotantoon. Ennustettu kasvu ei yksin riitä kohentamaan julkisen talouden tilaa riittävästi.

Lisätalousarvioesityksessä varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 18,5 milj. eurolla. Verotuloarvioita ehdotetaan alennettavan nettomääräisesti 23 milj. eurolla. Yritysten heikentyneiden tulonäkymien sekä saatujen kertymätietojen perusteella yhteisöveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavaksi 61 milj. eurolla. Korkotulojen lähdeveron tuottoa arvioidaan kertyvän 40 milj. euroa syksyllä 2010 ennakoitua vähemmän. Arvion muuttamista selittää ennakoitua hitaammin noussut korkotaso. Autoveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavaksi 38 milj. eurolla heikentyneistä talouden näkymistä sekä saaduista kertymätiedoista johtuen. Jäteveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavaksi 20 milj. eurolla. Arvion alentaminen perustuu ennakoitua heikompiin kertymätietoihin. Arvonlisäverojen tuottoarviota ehdotetaan korotettavaksi 48 milj. eurolla ja energiaverojen tuloarviota 88 milj. eurolla. Arvioiden korottaminen pohjautuu aiemmin ennakoitua vahvempiin kertymätietoihin. Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 42 milj. eurolla. Korotuksesta 25 milj. euroa selit-

Talouden näkymät

Tuloarviot

tyy siirrettyjen määrärahojen peruutuksilla ja 12 milj. euroa EU:n suoran rakentamistuen tuloutuksella.

Tasapaino ja valtionvelka Valtion kassaa ehdotetaan pienennettäväksi tulouttamalla valtion vuoden 2010 tilinpäätöksen osoittamasta varainhoitovuodelta 2010 kertyneestä kumulatiivisesta ylijäämästä talousarvion kattamiseen yhteensä 1 797 milj. euroa.

Kumulatiivisen ylijäämän käyttö, varsinaisten tulojen 18,5 milj. euron lisäykset ja määrärahojen 51,6 milj. euron lisäykset huomiioon ottaen kolmas lisätalousarvioesitys vähentää vuoden 2011 nettolainanoton tarvetta 1,8 mrd. eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2011 ehdotetaan 6,4 mrd. euroa. Valtionvelan määräksi vuoden 2011 lopussa arvioidaan n. 82 mrd. euroa, mikä on 43 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2010 Tilinpäätös	2011 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2011 Hallituksen esitys	2011 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	49 880	51 273	52	51 325
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 890	1 933	43	1 976
Valtionvelan vähentäminen (pääluokka 37)	-	-	-	-
— Nettokuoletukset	-	-	-	-
— Velanhallinta	-	-	-	-
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	39 051	43 076	1 816	44 892
— Verotulot	32 207	36 159	-23	36 136
— Muut tulot	6 844	6 917	42	6 958
— Kumulatiivisen ylijäämän käyttö	-	-	1 797	1 797
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	11 272	8 197	-1 764	6 433
— Nettolainanotto	11 038	8 247	-1 714	6 533
— Velanhallinta	234	-50	-50	-100

Vaalikauden kehys

Vuoden 2011 kehystasoa tarkistetaan 13 milj. eurolla vastaamaan kehyyksen hinta- ja rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Tarkistusten jälkeen menokehys vuodelle 2011 on 38 080 milj. euroa.

Lisätalousarviossa kehyykseen luettavia menoja ehdotetaan vähennettäväksi n. 55 milj. eurolla, jolloin vuoden 2011 kehysmenojen taso olisi 37 769 milj. euroa. Näin ollen vuoden 2011 jakamaton varaus on 311 milj. euroa. Lisäksi vuodelta 2010 jäi käyttämättä menokehyyksen jakamatonta varausta, josta kauden 2008—2011 kehys-säännön mukaisesti voidaan v. 2011 käyttää kertaluonteisiin menoihin enintään 100 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2011
	Puolustusmenojen kertaluonteinen hintatasotarkistus vuoden 2010 toteutuneen hintakehityksen mukaan.	-9,5
	Virka- ja työehtosopimuksen 28.2.2011 tarkistukset	60,8
24.30.66	Nicaraguan yhteistoimintahankkeen meno. Ko. menoa vastaavat tulot ovat momentilla 12.24.99 (läpivirtauserä).	1,7
26.01.22	Euroopan pakolaisrahaston v. 2009 budjetoidun ja käyttämättä jääneen maksusuuden peruutus ja uudelleenbudjetointi	0,8
27.10.18	Puolustusvoimien tilausvaltuuksien maksatusten myöhentyminen lähinnä toimitusajoissa tapahtuneiden viiveiden vuoksi -114,41 milj. eurolla vuodelta 2011 vuosille 2012—2015	-114,4
28.90.20	TA2009:ssa momentille 28.90.03 myönnettyjen KuntaIT-menojen peruutus ja uudelleenbudjetointi 3,56 milj. eurolla	3,6
30.01.40	Vuoden 2008 bioenergiatuotannon avustusten käyttämättä jääneen määrärahan (0,855 milj. euroa) uudelleenbudjetointi sekä vuoden 2009 määrärahan peruutus ja uudelleenbudjetointi (5 milj. euroa)	5,9
31.10.20	EU:n myöntämän TEN-tuen osoittaminen perusväylänpitoon (vastaavat tulot momentilla 12.31.10)	11,7
32.20.03	Uuden kaivoslain myötä siirtyminen eräiden tulojen osalta bruttobudjetointiin. Ko. menoa vastaavat tulot momentilla 12.32.20.	0,2
32.30.63	Velkakonversiosopimukseen liittyen v. 2009 uudelleenbudjetoidun ja osin edelleen käyttämättä jäävän määrärahan peruutus ja uudelleenbudjetointi	15,0
33.60.31	Sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden käyttämättä jääneen valtionosuuden osittainen uudelleenbudjetointi hankkeiden hitaan käynnistymisen ja maksatusten takia	2,7
35.20.56	Suhdanneluonteisten korjausavustusten maksatusten myöhentyminen. Vuonna 2010 käyttämättä jääneestä 19 milj. euron määrärahasta uudelleenbudjetoidaan 8,6 milj. euroa vuodelle 2011 ja 4 milj. euroa vuodelle 2012.	8,6
Yhteensä		-13,0

Suomi osallistuu neljällä esikuntaupseerilla EU:n Libyan operaatioon. Osallistumisen kustannukset ovat 0,53 milj. euroa. Osallistumispäätös ei edellytä määrärahalisäystä.

Määrärahat

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusmäärärahaan ehdotetaan kertaluonteista 44,8 milj. euron lisäystä, joka liittyy syksyllä 2007 tehtyyn Tehyn työtaistelu-uhan sovitteluratkaisuun ja siihen sisältyneisiin valtion toimenpiteisiin.

Verohallinnolle esitetään valtuus tehdä Turkuun entisen Kakolan vankilan kunnostettaviin tiloihin sijoittuvaa enintään 10 500 neliömetrin laajuista toimitilaa koskeva vuokrasopimus, josta arvioidaan aiheutuvan vuokramenojen lisäystä vuodesta 2014 alkaen enintään 0,8 milj. euroa. Tavoitteena on parantaa Turun alueen verohallinnon toimintaedellytyksiä ja tilankäyttöä.

Senaatti-kiinteistöt Oy:lle esitetään valtuutta luovuttaa Keskinäiselle Eläkevakuutusyhtiö Eteralle Helsingin kaupungin Töölönlahden alueelta yhteensä 5 tonttia 59,75 milj. euron kauppahinnalla.

Kansallismuseon kiinteistö on tarkoitus siirtää Senaatti-kiinteistöt Oy:n hallintaan vuodesta 2012 alkaen, minkä johdosta Museovirastolle ehdotetaan 1,9 milj. euron valtuutta ja 1,4 milj. euron menoläysystä.

Kokkola—Ylivieska 2. raiteen toteuttamisen nopeuttamiseen osoitetaan 5 milj. euroa alustavien rakennussuunnitelmien hankintaan suoraan hankintana.

Valtatie 2 osuuden Karkkila—Humppila parantamisen toteuttamiseksi ehdotetaan aiemmin v. 2011 talousarviossa myönnetyn valtuuden nostamista 3 milj. eurosta 10 milj. euroon.

Ehdotetaan, että Teknologian tutkimuskeskus VTT valtuutetaan pääomittamaan olemassa olevista varoistaan VTT Expert Services Oy:n kautta Labtium Oy:ta 4,5 milj. eurolla. Muutoksella ei ole määräraha vaikutuksia.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ehdotetaan 0,585 milj. euron läysystä kaivosviranomais toiminnan käynnistämiseen. Uuden kaivoslain mukaisesti kaivosviranomaistehtävät siirtyvät Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 1.7.2011 lukien.

Laivanrakennuksen innovaatiotukeen ehdotetaan 16 milj. euron määrärahaa työllisyysvaikutteiltaan ja teollisuuspoliittisesti merkittävien alustilausten edistämiseksi.

Säteilyturvakeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,34 milj. euron läysystä, jolla katetaan Fukushima ydinvoimalaitos onnettomuuteen liittyvän valmiustoiminnan aiheuttamia ennakoimattomia toimintamenoja ja hankintoja.

Narkolepsian yhteyttä sikainfluenssarokotteeseen selvittävän tutkimuksen ja muun toiminnan rahoitukseen ehdotetaan kohdennettäväksi 0,2 milj. euroa.

Itämerensuojelulle vuoden 2011 varsinaisessa talousarviossa esitetyn 3 milj. euron määrärahan käyttötarkoitusta ehdotetaan laajennettäväksi 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräraha aikaisiin tehtäviin.

Toimintamenu muutokset

Lisätalousarvioesitys sisältää yhteensä n. 81 milj. euron määrärahaläysykset virastojen toimintamenoihin vuodelle 2011. Läysyksestä 60,8 milj. eurolla katetaan valtion 28.2.2011 tehtyyn virka- ja työehtosopimukseen sisältyvistä korotuksista aiheutuvat läsämenerot sekä eräiden yhdistettyjen virastojen palkkausjärjestelmän käyttöönoton rahoitusta, joka perustuu valtion vuoden 2010 virka- ja työehtosopimukseen.

Eräiden menoarvioiden tarkentuminen

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia ehdotetaan vähennettäväksi 10,3 milj. eurolla teknisuonteisten tarkistusten johdosta.

Maksuja Euroopan unionille ehdotetaan vähennettävän 50 milj. euroa tarvearvion muutoksesta johtuen.

Valtio on varautunut toteuttamaan yhteensä 125 milj. euron osuutensa Tampereen teknillisen yliopiston säätöön pääomittamisesta vuosina 2009—2011. Edellytyksenä pääomittamiselle on, että muiden rahoittajatahojen osuus on yhteensä vähintään 50 milj. euroa.

Tästä johtuen vuodelta 2010 käyttämättä jäänyt valtion rahoitus 37,748 milj. euroa ehdotetaan budjetoitavaksi uudelleen vuodelle 2011. Määräaika muiden rahoittajatahojen valtion vastinrahoitukseen kytkeytyville sijoituksille on 31.12.2011.

Uusiutuvan energian tuotantotuesta ehdotetaan vähennettäväksi 52 milj. euroa. Syöttötariffijärjestelmää koskevien tuotantotukihakemusten määrä on ollut ennakoitua pienempi. Vuoden 2011 alusta voimaan tulleen syöttötariffijärjestelmän käynnistyminen viivästyi, kun EU:n komissio hyväksyi syöttötariffijärjestelmään sisältyvän valtioneuvoston maaliskuussa 2011.

Määrärahojen tarvearvioita ehdotetaan korotettaviksi vaikeavammaisten tulkkauspalvelujen osalta 9,6 milj. euroa, aikuiskoulutustuen osalta 2,5 milj. euroa, merimieseläkkeiden osalta 1,2 milj. euroa, maatalousyrittäjien eläkkeiden osalta 1,6 milj. euroa, kansaneläkeläistä johtuvien menojen osalta 20 milj. euroa ja maatalousyrittäjien lomituspäivärahajärjestelmän osalta 8,7 milj. euroa. Vaikeavammaisten tulkkauspalvelujen kysyntä on lisääntynyt palvelun hoidon siirryttyä kunnilta Kelalle. Kansaneläkemenojen lisäys on aiheutunut eläkkeensaajien asumistuen kustannusten ja vammaisetusmenojen kasvusta. Lomituspäivärahojen kustannusten kasvu on aiheutunut maatalouslomittajien arvioitua suuremmista palkkaus- ja henkilöstökuluista.

Tarkentuneiden tarvearvioiden mukaisesti määrärahan vähentämistä ehdotetaan 20 milj. eurolla ansiopäivärahoihin maksettavien valtion osuuksien osalta, 20 milj. eurolla peruspäivärahaan maksettavien valtion osuuksien osalta, 10 milj. eurolla sairausvakuutuslaista johtuvien menojen osalta lääkekorvausmenojen alentumisen johdosta ja 13 milj. eurolla yrittäjäeläkkeiden osalta vakuutusmaksutuottojen kasvun johdosta.

Korkomenojen kattamiseen ehdotetaan 43 milj. euron lisäystä toteutuneiden korkomenojen ja toteutuneen lainanoton mukaisesti.

Eduskunnan vuodelle 2011 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	133 253 000	-	133 253 000
22. Tasavallan presidentti	21 837 000	79 000	21 916 000
23. Valtioneuvoston kanslia	79 285 000	1 573 000	80 858 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 268 352 000	3 207 000	1 271 559 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	836 350 000	9 012 000	845 362 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 325 426 000	15 366 000	1 340 792 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 856 293 000	-125 200 000	2 731 093 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	15 624 708 000	-8 278 000	15 616 430 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 729 748 000	79 388 000	6 809 136 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 831 928 000	-1 695 000	2 830 233 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 059 339 000	46 413 000	2 105 752 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 729 249 000	-10 308 000	3 718 941 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	11 518 334 000	-13 068 000	11 505 266 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	326 333 000	12 098 000	338 431 000
36. Valtionvelan korot	1 933 000 000	43 000 000	1 976 000 000
Yhteensä	51 273 435 000	51 587 000	51 325 022 000

Eduskunnan vuodelle 2011 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	36 159 174 000	-23 000 000	36 136 174 000
12. Sekalaiset tulot	4 702 988 000	41 502 000	4 744 490 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 022 080 000	-	2 022 080 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	191 803 000	1 779 000 000	1 988 803 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	43 076 045 000	1 815 502 000	44 891 547 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	8 197 390 000	-1 763 915 000	6 433 475 000
Yhteensä	51 273 435 000	51 587 000	51 325 022 000

Vuoden 2011 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11		€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		-23 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot		-101 000 000
02. Yhteisövero, vähennystä		-61 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, vähennystä		-40 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut		48 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä		48 000 000
08. Valmisteverot		88 000 000
07. Energiaverot, lisäystä		88 000 000
10. Muut verot		-58 000 000
03. Autovero, vähennystä		-38 000 000
08. Jätevero, vähennystä		-20 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	41 502 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 675 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	1 675 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	3 311 000
98. EU:lta saatavat tulot yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan, lisäystä	2 961 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	350 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	11 769 000
10. Liikenneviraston tulot, lisäystä	11 727 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	42 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	170 000
20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot, lisäystä	170 000
39. Muut sekalaiset tulot	24 577 000
04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä	24 577 000

Osasto 15

15. LAINAT	33 085 000
02. Ylijäämän käyttö	1 797 000 000
01. Ylijäämän käyttö	1 797 000 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-1 763 915 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-1 763 915 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**51 587 000**

MÄÄRÄRAHAT

	€
Pääluokka 21	
21. EDUSKUNTA	—
20. Eduskunnan oikeusasiamies	—
01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	—
Pääluokka 22	
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	79 000
02. Tasavallan presidentin kanslia	79 000
01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	379 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-300 000
Pääluokka 23	
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	1 573 000
01. Hallinto	1 429 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	706 000
02. Ministereiden ja heidän erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	723 000
30. Oikeuskanslerinvirasto	144 000
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	144 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 207 000
01. Ulkoasiainhallinto	1 529 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 529 000
10. Kriisinhallinta	3 000
20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	—
21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha), lisäystä	3 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	1 675 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 675 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	9 012 000
01. Ministeriö ja hallinto	1 094 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	258 000
03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	566 000
04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
20. Erityismenot (arviomääräraha)	—
50. Avustukset (kiinteä määräraha), lisäystä	240 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	4 258 000
01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	97 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	120 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 519 000
04. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	601 000
05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-79 000
20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	1 114 000
01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 114 000

Pääluokka 26

15

30. Syyttäjät	541 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	541 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	2 005 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 005 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	15 366 000
01. Hallinto	1 392 000
01. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	340 000
03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	64 000
21. Sisäasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	—
22. EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	797 000
65. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arviomääräraha), lisäystä	191 000
10. Poliisitoimi	9 860 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 860 000
20. Rajavartiolaitos	2 914 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 914 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset	805 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	126 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	679 000
40. Maahanmuutto	395 000
01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	324 000
03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-420 000
30. Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha), lisäystä	420 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	71 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-125 200 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	261 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	261 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	-125 315 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	27 097 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), vähennystä ..	-152 412 000
19. Hawk Mk 66 -koneiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	-146 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-146 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-8 278 000
01. Hallinto	3 017 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 017 000
10. Verotus ja tullitoimi	-7 336 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 661 000
02. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 803 000
96. Eräistä väylämaksupäätöksistä aiheutuvat menot (siirtomääräraha 3 v)	7 000 000
97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha), vähennystä	-17 800 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	-993 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 601 000
03. Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	12 000
06. Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	50 000
07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (arviomääräraha), lisäystä	66 000
08. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kehittämisen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	480 000
88. Senaatti-kiinteistöt	—

Pääluokka 29

17

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	649 000
01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	573 000
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	57 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	19 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	3 169 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 745 000
02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 576 000
60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	220 000
20. Työhyvinvoinnin edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	220 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	—
01. Valtion IT-strategian toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	—
02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	—
80. Siirrot Ahvenanmaalle	4 854 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	84 000
31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), lisäystä	4 770 000
90. Kuntien tukeminen	38 072 000
20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 560 000
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	34 512 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	-49 930 000
68. Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä	70 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha), vähennystä	-50 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	79 388 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	999 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	262 000

Pääluokka 29

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	264 000
03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	76 000
22. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	397 000
10. Yleissivistävä koulutus	666 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	666 000
20. Ammatillinen koulutus	52 000
01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	52 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	74 070 000
01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	69 000
02. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	131 000
03. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	62 000
04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	10 000
50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	800 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 500 000
88. Valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	37 748 000
89. Valtion rahoitus julkisoikeudellisten yliopistojen pääomasijoituksiin (kiinteä määräraha), lisäystä	33 750 000
70. Opintotuki	2 907 000
01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 000
59. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha), lisäystä	2 900 000
80. Taide ja kulttuuri	694 000
01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	28 000
02. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	346 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	261 000
05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	32 000
07. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 000
08. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 000

Pääluokka 30

19

40. Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon (arviomääräraha), vähennystä	-12 000
---	---------

Pääluokka 30**30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA** **-1 695 000****01. Hallinto** **10 202 000**

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	290 000
02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	122 000
03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	146 000
04. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 000
29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	3 780 000
40. Bioenergiatuotannon avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 855 000

10. Maaseudun kehittäminen **—**

61. EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	—
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	—
63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—

20. Maatalous **-14 619 000**

01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	381 000
40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-4 500 000
43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)	—
44. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)	—
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), vähennystä	-15 000 000
61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 500 000

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu **515 000**

01. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	515 000
---	---------

40. Kala-, riista- ja porotalous **136 000**

01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	120 000
---	---------

Pääluokka 31

43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	16 000
50. Vesitalous	111 000
20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	111 000
60. Metsätalous	1 175 000
01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	606 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämistä ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	514 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	55 000
44. Tuki puuntuotannon kestäväyyden turvaamiseen (arviomääräraha), lisäystä	3 750 000
47. Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-3 750 000
63. Metsähallitus	52 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	52 000
70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri	733 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	680 000
02. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	53 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	46 413 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	5 006 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	136 000
29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	4 870 000
10. Liikenneverkko	41 090 000
01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	511 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	16 379 000
76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	12 200 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	12 000 000
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	—
79. Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 32		21
20. Liikenteen turvallisuus ja valvonta		45 000
01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		45 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut		21 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha), lisäystä		49 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-28 000
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)		—
50. Tutkimus		251 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		251 000

Pääluokka 32		
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA		-10 308 000
01. Hallinto		2 376 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 019 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		2 157 000
29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), vähennystä		-800 000
20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen		1 935 000
01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		116 000
02. Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		708 000
03. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		757 000
05. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		55 000
06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		281 000
07. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		18 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka		37 269 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		2 269 000
46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)		16 000 000

Pääluokka 33

48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
51. Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)	—
63. Velkakonversiosta aiheutuvien maksusuoritusten hoitaminen (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	—
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	95 000
01. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	21 000
02. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	60 000
03. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 000
04. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	10 000
50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	28 000
63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	28 000
64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha) ..	—
60. Energiapolitiikka	-52 011 000
01. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-11 000
44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), vähennystä ..	-52 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-13 068 000
01. Hallinto	550 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	469 000
02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	28 000
03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	53 000
02. Valvonta	699 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	489 000
05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	166 000

Pääluokka 33

23

06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	44 000
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)	—
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	1 804 000
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 804 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut	9 600 000
60. Vaikeavammaisten tulkkauspalvelut (arviomääräraha), lisäystä ...	9 600 000
20. Työttömyysturva	-37 500 000
50. Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha), vähennystä	-20 000 000
51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha), vähennystä	-20 000 000
55. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
30. Sairausvakuutus	-10 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
40. Eläkkeet	9 820 000
50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha), lisäystä	1 200 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	1 550 000
52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-13 000 000
53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha), lisäystä	70 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	2 700 000
31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 700 000
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	559 000
01. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	359 000
21. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	—
22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitus toiminta	8 700 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	8 700 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 098 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	3 202 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	377 000
04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	325 000
29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	237 000
23. Itämeren suojelu (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	237 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	8 659 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	59 000
56. Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokratyhtiöiden korjauksiin (arviomääräraha), lisäystä	8 600 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	43 000 000
01. Valtionvelan korko	43 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha), lisäystä	43 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**51 587 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

02. Yhteisövero

Momentilta vähennetään 61 000 000 euroa.

Selvitysosa: Yritysten heikentyneiden tulonäkymien ja toteutuneiden kertymätietojen perusteella yhteisöveron kertymän arvioidaan jäävän 3 546 000 000 euroon.

2011 III lisätalousarvio	-61 000 000
2011 II lisätalousarvio	-182 000 000
2011 talousarvio	3 789 000 000
2010 tilinpäätös	2 972 396 819
2009 tilinpäätös	2 207 020 618

03. Korkotulojen lähdevero

Momentilta vähennetään 40 000 000 euroa.

Selvitysosa: Korkotulojen lähdeveron kertymät ovat jääneet syksyllä 2010 ennakoitua alemmiksi. Tätä selittää korkotason nousu ennakoitua hitaammin. Korkotulojen lähdeveron kertymän arvioidaan jäävän 200 000 000 euroon.

Talletuskanta- ja kesikorkoennusteiden muutos

	talousarvio	III lisätalousarvioesitys
talletuskannan muutos %	2	5 ½
keskikorko	2	1

2011 III lisätalousarvio	-40 000 000
2011 talousarvio	240 000 000
2010 tilinpäätös	205 459 135
2009 tilinpäätös	493 232 529

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

<i>01. Arvonlisävero</i>	2011 III lisätalousarvio	48 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 48 000 000 euroa.	2011 II lisätalousarvio	303 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvonlisäveron kertymäksi arvioidaan 14 992 000 000 euroa.	2011 talousarvio	14 571 000 000
	2010 tilinpäätös	13 710 451 824
	2009 tilinpäätös	13 315 890 692

08. Valmisteverot

<i>07. Energiaverot</i>	2011 III lisätalousarvio	88 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän 88 000 000 euroa.	2011 talousarvio	3 850 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella momentin kertymän arvioidaan nousevan 3 938 000 000 euroon.	2010 tilinpäätös	3 252 213 011
	2009 tilinpäätös	3 148 801 440

10. Muut verot

03. Autovero
Momentilta vähennetään 38 000 000 euroa.
Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen ja heikentyneiden talousnäkymien johdosta autoveron kertymän arvioidaan jäävän 1 069 000 000 euroon.

2011 III lisätalousarvio	-38 000 000
2011 II lisätalousarvio	95 000 000
2011 talousarvio	1 012 000 000
2010 tilinpäätös	941 127 018
2009 tilinpäätös	686 898 654

08. Jätevero
Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.
Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella jäteveron kertymän arvioidaan jäävän 70 000 000 euroon. Jäteveron verotuloarvion ennakoimista on vaikeuttanut vuoden 2011 alusta voimaan astunut jäteverolain uudistaminen, jossa veropohjaa laajennettiin ja jäteveroa korotettiin.

2011 III lisätalousarvio	-20 000 000
2011 talousarvio	90 000 000
2010 tilinpäätös	41 912 103
2009 tilinpäätös	45 349 687

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

<p>99. <i>Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot</i> Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 675 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu ministeriön ja Norjan, Alankomaiden ja Luxemburgin ulkoministeriöiden ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) ja Saksan kehitysyhteistyöjärjestön (GIZ) Nicaraguassa yhteistoiminta-</p>	<p>hankkeena toteuttaman Kansalaisyhteiskuntarahaston Fondo FEDin osuuksista. Vastaavat menot on budjetoitu momentille 24.30.66.</p>								
	<table border="0"> <tr> <td>2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 675 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">11 230 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">16 385 841</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">5 727 695</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	1 675 000	2011 talousarvio	11 230 000	2010 tilinpäätös	16 385 841	2009 tilinpäätös	5 727 695
2011 III lisätalousarvio	1 675 000								
2011 talousarvio	11 230 000								
2010 tilinpäätös	16 385 841								
2009 tilinpäätös	5 727 695								

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

<p>98. <i>EU:lta saatavat tulot yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan</i> Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 961 000 euroa.</p>	<p><i>Selvitysosa:</i> Lisäys perustuu vuonna 2010 Suomeen tuloutuviksi arvioitujen vuoden 2008 vuosiohjelmien loppumaksatusten siirtämisestä tuloutuviksi vuonna 2011.</p>
---	---

Tulojen arvioitu kertymä (1 000 euroa)

Vuosiohjelma	2007	2008	2009	2010	2011	Yhteensä
Pakolaisrahasto	-	640	880	-	1 000	2 520
Ulkorajarahasto	2 360	2 663	2 500	-	3 420	10 943
Kotouttamisrahasto	390	383	390	-	580	1 743
Paluurahasto	-	66	260	-	530	856
Yhteensä	2 750	3 752	4 030	-	5 530	16 062

<p>2011 III lisätalousarvio</p> <p>2011 talousarvio</p> <p>2010 tilinpäätös</p> <p>2009 tilinpäätös</p>	<p style="text-align: right;">2 961 000</p> <p style="text-align: right;">13 101 000</p> <p style="text-align: right;">5 051 183</p> <p style="text-align: right;">9 085 465</p>	<p>99. <i>Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot</i> Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 350 000 euroa.</p>
---	--	---

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vastaanottokeskuksille myönnettyjen turvapaikanhakijoiden määrään perustuvien edellisten talousarviovuosien määrärahojen palautuksista.

Tulojen arvioitu kertymä	€
Vastaanottokeskuksille myönnettyjen määrärahojen palautukset	350 000
Takavarikoitujen esineiden myyntitulot	50 000
Muut tulot	50 000
Yhteensä	450 000
2011 III lisätalousarvio	350 000
2011 talousarvio	100 000
2010 tilinpäätös	1 038 842
2009 tilinpäätös	68 619

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Liikenneviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 11 727 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot ovat EU:n suoran rakentamistuen tuloutuksia investointimomenteilta maksetuista kustannuksista hankkeilta Lahti—Vainikkala vuoden 2009 tuen loppusuoritus 7 090 000 euroa, Helsinki—Vantaan lentoaseman kehärata vuoden 2011 tuen ennakko 1 301 000 euroa, ratahanke Lahti—Vainikkala vuoden 2011 tuen ennakko 457 000 euroa ja ratahanke Seinäjoki—Oulu vuoden 2010 tuen loppusuoritus 2 270 000 euroa, ratahanke Kokkola—Ylivieska vuoden 2011 tuen ennakko 609 000 euroa. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.10.20.

2011 III lisätalousarvio	11 727 000
2011 talousarvio	7 734 000
2010 tilinpäätös	23 353 691
2009 tilinpäätös	8 083 686

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 42 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot ovat Liikennevirastolle alustuen takaisin perinnästä kertyviä tuloja.

2011 III lisätalousarvio	42 000
2011 talousarvio	58 000
2010 tilinpäätös	192 959
2009 tilinpäätös	10 673 835

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 170 000 euroa.

Selvitysosa: Kaivoslain (621/2011) mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriöstä siirretään kaivosviranomaistoiminnan tehtävät Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Tulojen lisäys perustuu valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annettuun työ- ja elinkeinominis-

teriön asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010).

2011 III lisätalousarvio	170 000
2011 talousarvio	2 530 000
2010 tilinpäätös	1 147 402
2009 tilinpäätös	1 406 876

39. Muut sekalaiset tulot

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset
 Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
 24 577 000 euroa.

Selvitysosa:

Määrärahojen peruutusten erittely	€
Momentti 26.01.22	797 000
Momentti 28.60.20	220 000
Momentti 28.90.20	3 560 000
Momentti 30.01.40	5 000 000
Momentti 32.30.63	15 000 000
Yhteensä	24 577 000
2011 III lisätalousarvio	24 577 000
2011 talousarvio	50 000 000
2010 tilinpäätös	470 872 868
2009 tilinpäätös	58 702 529

Osasto 15 LAINAT

02. Ylijäämän käyttö

01. Ylijäämän käyttö

Momentille merkitään 1 797 000 000 euroa.

Selvitysosa: Valtion talousarviosta annetun lain 3 b §:n 1 momentin (1096/2009) mukaan valtion tilinpäätöksen valmistuttua enintään sen osoittama kumulatiivinen ylijäämä voidaan ottaa saman varainhoitovuoden lisätalousarvioiden ja seuraavan varainhoitovuoden talousarvion määrärahojen katteeksi.

Varainhoitovuoden 2010 tilinpäätöksen osoittama kumulatiivinen ylijäämä on 1 797 980 010,02 euroa. Kumulatiivisesta ylijäämästä talousarvion katteeksi otettava määrä budjetoidaan omalle tulomomentilleen, mutta kirjataan tilinpäätöksessä omana eränään tulosastojen jälkeen.

2011 III lisätalousarvio	1 797 000 000
--------------------------	---------------

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 1 763 915 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään vähennystä 1 747 512 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 6 533 475 000 euroa vuonna 2011. Velanhallinnan erät mukaan lukiennettotulojen määrä on 6 433 475 000 euroa vuonna 2011.

Toteutuneen lainanoton ja velanhallinnan perusteella vuonna 2011 emissiotappioiden arvioidaan lisäksi kasvavan 50 milj. eurolla.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	6 533
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-90
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	6 433
2011 III lisätalousarvio	-1 763 915 000
2011 II lisätalousarvio	-814 591 000
2011 I lisätalousarvio	941 356 000
2011 talousarvio	8 070 625 000
2010 tilinpäätös	11 272 089 213
2009 tilinpäätös	10 264 465 191

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 21 EDUSKUNTA

20. Eduskunnan oikeusasiamies

01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)

Oikeusasiamiehen kansliaan voidaan perustaa 1.1.2012 alkaen Ihmisoikeuskeskuksen johtajan virka.

Selvitysosa: Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 1.1.2012 voimaan tulevalla muutoksella (535/2010) oikeusasiamiehen kanslian yhteyteen perustetaan Ihmisoikeuskeskus. Se on toiminnallisesti itsenäinen perus- ja ihmisoikeuksia edistävä toimielin. Ihmisoikeuskeskuksella on johtaja, jonka eduskunnan oikeusasiamies nimittää neljän vuoden toimikaudeksi saatuaan perustuslakivaliokunnan kannanoton. Johtajan lisäksi Ihmisoikeus-

keskukseen tulee kaksi asiantuntijan virkaa. Johtajan ja muiden virkojen palkkauksesta päättää eduskunnan kansliatoimikunta.

Momentin määrärahaa voidaan käyttää johtajan palkkaamiseen ja Ihmisoikeuskeskuksen toiminnan käynnistymisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	5 331 000
2010 tilinpäätös	5 209 117
2009 tilinpäätös	5 096 336

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 379 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 79 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 300 000 euroa kiinteistöjen perusparannusten viivästymisen aiheuttamasta tilapäisestä kiinteistöjen ylläpitomenojen kasvusta, jota vastaavasti momentilta 22.02.75 vähennetään 300 000 euroa.

2011 III lisätalousarvio	379 000
2011 talousarvio	8 275 000
2010 tilinpäätös	7 847 000
2009 tilinpäätös	7 339 000

75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 300 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu perusparannusten viivästymisestä. Viivästyminen aiheuttaa lisämenotarpeita toimintamomentille, minkä johdosta momentille 22.02.01 lisätään 300 000 euroa.

2011 III lisätalousarvio	-300 000
2011 talousarvio	7 000 000
2010 tilinpäätös	3 000 000
2009 tilinpäätös	1 300 000

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 706 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista, kokoustilojen ja linnan tiedotustilan korjaushankkeesta ja päätöksentekojärjestelmän rakenteistamishankkeesta.

2011 III lisätalousarvio	706 000
2011 talousarvio	27 777 000
2010 tilinpäätös	27 147 000
2009 tilinpäätös	27 281 000

02. Ministereiden ja heidän erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 723 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että henkilöstön määrä on enintään 54, josta 19 valtioneuvoston jäsentä ja 35 erityisavustajaa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ministereiden palkkioiden ja erityisavustajien palkkojen korotuksista ja hallitusohjelman aiheuttamista tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	723 000
2011 talousarvio	5 045 000
2010 tilinpäätös	4 884 163
2009 tilinpäätös	4 752 143

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 144 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista sekä eräistä henkilöstöpalvelu- ja kehittämismenoista.

2011 III lisätalousarvio	144 000
2011 talousarvio	3 181 000
2010 tilinpäätös	3 050 000
2009 tilinpäätös	3 026 000

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

<i>01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	tuksista ja 158 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.		
Momentille myönnetään lisäystä 1 529 000 euroa.	2011 III lisätalousarvio		1 529 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 1 371 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkas-	2011 talousarvio		200 437 000
	2010 tilinpäätös		204 915 000
	2009 tilinpäätös		204 287 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	III lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	7 430 000	-	7 430 000
03. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	260 000	-	260 000
04. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	5 275 000	-	5 275 000
05. Yhteiset menot	4 290 000	+500 000	4 790 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot	790 000	-	790 000
07. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio), Sudan	260 000	-	260 000
08. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	22 121 000	-	22 121 000

09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	10 898 000	-745 000	10 153 000
10. Atalanta-operaation menot	6 758 000	-	6 758 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	250 000	-	250 000
15. EU:n Libyan operaation menot	-	+245 000	245 000
Yhteensä	58 332 000	-	58 332 000

Selvitysosa: NRF-toimintaan (Nato Response Forces Pool) valmistautumisen johdosta momentin käyttösuunnitelmakohdalle 05. kohdennetaan vuonna 2011 kertaluonteinen 500 000 euron erä. Määräraha käytetään Suomen kriisinhallinnan joukkorekisterin joukkojen kriisinhallintakoulutukseen, evaluointiin ja siihen liittyvään harjoitustoimintaan osallistumisen harjoittelukustannukset mukaan lukien. Lisäksi Suomi osallistuu neljällä esikuntaupseerilla EU:n Libyan operaatioon. Tämän johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelma kohta 15. EU:n Libyan operaation menot, jolle kohdennetaan 245 000 euroa. Edellisten määrärahatarpeet katetaan käyttösuunnitelmakohdasta 09., jolta vähennetään 745 000 euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	58 332 000
2010 tilinpäätös	47 921 060
2009 tilinpäätös	52 412 051

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Lisäys käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	III lisätalousarvio, lisäys	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Siviilikriisinhallinta	17 548 000	+3 000	17 551 000
02. Vaalitarkkailijat	400 000	-	400 000
03. Rauhanvälittäminen	400 000	-	400 000
Yhteensä	18 348 000	+3 000	18 351 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	3 000
2011 talousarvio	18 348 000
2010 tilinpäätös	17 499 001
2009 tilinpäätös	15 290 861

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 675 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää ministeriön ja Norjan, Alankomaiden ja Luxemburgin ulkoministeriöiden ja Itävallan kehitysyhteistyöviras-

ton (ADA) ja Saksan kehitys yhteistyöjärjestön (GIZ) Nicaraguassa yhteistoimintahankkeena toteuttaman Kansalaisyhteiskuntarahaston Fondo FEDin menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että käyttösuunnitelmakohdan 9. määrä-

rahaa saa käyttää myös sekaluottorahoitusmallin mukaisten lahja- ja takuumaksuusuuksien maksamiseen.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Lisäys käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	III lisätalousarvio, lisäys	Muutettu käyttösuunnitelma
1. Monenkeskinen kehitys yhteistyö	236 224 000	-	236 224 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitys yhteistyö	306 980 000 ¹⁾	+1 675 000	308 655 000
3. Euroopan kehitysrahasto	53 720 000	-	53 720 000
4. Maittain kohdentamaton kehitys yhteistyö	54 378 000	-	54 378 000
5. Humanitaarinen apu	78 000 000	-	78 000 000
6. Kehitys yhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	9 546 000	-	9 546 000
7. Kehitys yhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 500 000	-	2 500 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitys yhteistyölle, Kehitys yhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitys yhteistyötiedotukselle	88 000 000	-	88 000 000
9. Korkotuki-instrumentti	14 900 000	-	14 900 000
Yhteensä	844 248 000	+1 675 000	845 923 000

¹⁾ Sisältää 400 000 euroa ministeriön ja Itävallan kehitys yhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeen menoja, 8 065 000 euroa ministeriön ja Tanskan Maputon suurlähetystön yhteistoimintahankkeen menoja, 15 000 euroa ministeriön ja Kanadan Maputon suurlähetystön yhteistoimintahankkeen menoja ja 1 250 000 euroa ministeriön ja Norjan ulko-ministeriön yhteistoimintahankkeen menoja.

Selvitysosa: Lisämääräraharave aiheutuu ministeriön ja Norjan, Alankomaiden ja Luxemburgin ulko ministeriöiden ja Itävallan kehitys yhteistyöviraston (ADA) ja Saksan kehitys yhteistyöjärjestön (GIZ) Nicaraguassa yhteistoimintahankkeena toteuttaman Kansalaisyhteiskuntarahaston Fondo FEDin menojen maksamisesta ja se kohdistetaan käyttösuunnitelman kohdalle 2. Maa- ja aluekohtainen kehitys yhteistyö. Yhteistyökumppaneilta saatavat vastaavat tulot on merkitty momentille 12.24.99. Lisämääräraha ei lisää Suomen rahoitusosuutta ohjelmalle eikä vaikuta Suomen julkisen kehitysavun määrään.

Ulkoasiainministeriö on päättänyt ottaa käyttöön korkotukiluottojen lahja-asteen laskennassa sekaluottomallin, jossa OECD:n

vientiluottokonsensuksen periaatteissa vaatima 35 % lahja-aste saavutetaan käyttämällä lahja-avun ja korkotuen yhdistelmää. Malli toteutetaan teknisenä muutoksena lahja-asteen laskennassa eikä korkotuki-instrumenttia tässä yhteydessä muilta osin muuteta tai laajenneta. Käyttösuunnitelmakohdan 9. Korkotuki nimeksi muutetaan Korkotuki-instrumentti ja siltä maksetaan myös sekaluottomallin mukaiset lahjaosuudet. Muutos ei edellytä lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	1 675 000
2011 talousarvio	844 248 000
2010 tilinpäätös	743 596 000
2009 tilinpäätös	732 909 000

Päälukko 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 258 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 14 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta sekä lisäyksenä 272 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta.

2011 III lisätalousarvio	258 000
2011 talousarvio	25 704 000
2010 tilinpäätös	25 765 000
2009 tilinpäätös	26 194 000

03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 566 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 66 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 500 000 euroa Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämismenoista.

2011 III lisätalousarvio	566 000
2011 talousarvio	7 129 000
2010 tilinpäätös	6 549 000
2009 tilinpäätös	6 476 000

04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	30 000
2011 talousarvio	1 854 000
2010 tilinpäätös	1 990 000
2009 tilinpäätös	1 842 000

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää:

1) turvallisuustutkintalain (525/2011), Euroopan unionin lainsäädännön ja Suomea velvoittavien kansainvälisten sopimusten mukaan turvallisuustutkintaa varten asetetuista tutkintaryhmistä sekä kansainvälisenä yhteistyönä toimitettavasta tutkinnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Turvallisuustutkintalaki tuli voimaan 1.6.2011. Lailla kumottiin onnettomuuksien tutkinnasta annettu laki (373/1985). Onnettomuustutkintakeskuksen suorittamaa tutkintaa koskevat myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus nro 996/2010 siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnasta ja ehkäisemisestä sekä kaksi direktiiviä ja kaksi kansainvälistä sopimusta.

Valtioneuvostolla ei säädösten mukaan ole muuta toimivaltaa kuin tutkintaryhmän asettaminen ns. poikkeuksellisten tilanteiden tutkintaan.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	8 860 000
2010 tilinpäätös	9 782 920
2009 tilinpäätös	9 555 846

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (1 000 euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	Lisäys	Muutettu käyttö- suunnitelma
Avustukset saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	1 751	+40	1 791
Avustukset saamelaiskulttuurikeskuksen hallintotilojen irtokalusteiden ja AV-laitteiden hankintaan (enintään)	250	+200	450
Muut avustukset (enintään)	620	-	620
Yhteensä	2 621	+240	2 861

Valtuus

Saamelaiskäräjät saa tehdä vuoden 2011 aikana Senaatti-kiinteistöjen kanssa Saamelaiskulttuurikeskuksen uudisrakennusta koskevan vuokrasopimuksen, josta aiheutuvien vuosittaisten menojen määrä saa olla vuosina 2008 ja 2010 tehdyt vuokrasopimukset mukaan lukien enintään 1 481 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 30 000 euroa aiheutuu Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston puheenjohtajuuden hoitamisesta johtuvista menoista, 10 000 euroa Saamelaiskulttuurikeskuksen toiminnan käynnistämiseen liittyvien arvonlisäverojen selvittelymenoista ja 200 000 euroa Saamelaiskulttuurikeskuksen hallintotilojen irtokalusteiden, tekstiilien ja mattojen hankintamenoista.

Saamelaiskäräjät oikeutettiin tekemään vuoden 2008 talousarviossa myönnetyn valtuuden nojalla Senaatti-kiinteistöjen kanssa Saamelaiskulttuurikeskuksen uudisrakennusta koskeva vuokrasopimus siten, että vuokrasopimuksesta aiheutuvien menojen lisäys on vuodesta 2011 alkaen vuositasona enintään 1 200 000

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 240 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

euroa ja edellyttäen, että EU:n rakennerahasto-ohjelmien osuus rakentamis- ja kalustamiskustannuksista on vähintään 5 000 000 euroa. Vuokra pohjautui vuoden 2008 talousarvioesityksessä todetun mukaisesti 11 600 000 euron kustannusarvioon (kevään 2007 kustannustaso ilman arvonlisäveroa).

Vuoden 2010 neljännessä lisätalousarviossa myönnetyn valtuuden nojalla saamelaiskäräjät oikeutettiin tekemään Senaatti-kiinteistöjen kanssa Saamelaiskulttuurikeskuksen uudisrakennusta koskeva vuokrasopimus, josta aiheutuvien vuosittaisten menojen määrä saa olla vuonna 2008 tehty vuokrasopimus mukaan lukien enintään 1 370 000 euroa. Vuokra pohjautui vuoden 2010 neljännessä lisätalousarvioesityksessä todetun mukaisesti urakkatarjousten perusteella täsmentyneeseen 14 900 000 euron kustannusarvioon. Kustannusarvion noususta aiheutuva vuokramenojen lisäys ilman uutta EU-tukea on vuositasona 281 000 euroa. Tarkoitus oli, että hankkeen kohonneisiin rakennuskustannuksiin saataisiin EU:n rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta vähintään 1 200 000 euroa, mikä olisi vastannut rakenne-

rahasto-ohjelman alkuperäistä rahoitusosuutta. Tällöin pääomavuokran lisäys olisi ollut vuositasolla enintään 170 000 euroa, jonka verran valtuutta korotettiin vuoden 2010 neljännessä lisätalousarviossa. Koska hankkeen kohonneisiin rakennuskustannuksiin ei kuitenkaan saatu EU:n rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta,

tästä aiheutuva pääomavuokran lisäys on vuositasolla enintään 111 000 euroa. Valtuutta esitetään korotettavaksi 111 000 eurolla.

Momentin perustelujen päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista valtiolle aiheutuvat menot (1 000 euroa)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 lukien
Saamelaiskulttuurikeskuksen vuokrasopimusvaltuus						
Ennen vuotta 2011 tehdyt sitoumukset	-	1 370	1 370	1 370	1 370	1 370/vuosi
Vuoden 2011 sitoumukset	-	111	111	111	111	111/vuosi
Valtuus yhteensä	-	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/vuosi

2011 III lisätalousarvio	240 000
2011 talousarvio	2 621 000
2010 tilinpäätös	2 301 750
2009 tilinpäätös	2 099 950

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 97 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 100 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 3 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	97 000
2011 talousarvio	8 474 000
2010 tilinpäätös	8 233 000
2009 tilinpäätös	8 061 000

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 123 000 euroa

palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 3 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	120 000
2011 talousarvio	10 340 000
2010 tilinpäätös	10 183 000
2009 tilinpäätös	9 650 000

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 519 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 759 000 euroa palkkausten tarkistuksista, 900 000 euroa käräjäoikeuksien käsittelyaikojen lyhentämistarpeesta ja 82 000 euroa todistelun vastaanottamisesta ulkomailla. Lisäksi määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 222 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhte-

näistämisen johdosta. Asioiden käsittelyä on hidastanut summaaristen asioiden määrän voimakas kasvu.

2011 III lisätalousarvio	3 519 000
2011 talousarvio	235 579 000
2010 tilinpäätös	233 270 000
2009 tilinpäätös	235 412 000

04. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 601 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 387 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja 250 000 euroa siirtona momentilta 25.10.05 yleisestä edunvalvonnasta aiheutuviin hallintomenoihin sekä vähennyksenä 36 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	601 000
2011 talousarvio	27 481 000
2010 tilinpäätös	26 578 000
2009 tilinpäätös	26 458 000

05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 79 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 171 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 250 000 euroa siirtona momentille 25.10.04 yleisestä edunvalvonnasta aiheutuviin hallintomenoihin.

2011 III lisätalousarvio	-79 000
2011 talousarvio	14 451 000
2010 tilinpäätös	14 811 000
2009 tilinpäätös	16 167 000

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 114 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 252 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vä-

hennyksenä 138 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	1 114 000
2011 talousarvio	98 806 000
2010 tilinpäätös	97 831 000
2009 tilinpäätös	94 078 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 541 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 504 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja 73 000 euroa todistelun vastaanottamisesta ulkomailla

sekä vähennyksenä 36 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	541 000
2011 talousarvio	43 835 000
2010 tilinpäätös	42 937 000
2009 tilinpäätös	39 893 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

<i>01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot</i>	hennyksenä 169 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.	
(siirtomääräraha 2 v)		
Momentille myönnetään lisäystä 2 005 000 euroa.	2011 III lisätalousarvio	2 005 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 174 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vä-	2011 talousarvio	219 499 000
	2010 tilinpäätös	219 859 000
	2009 tilinpäätös	213 640 000

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 340 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 266 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 74 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	340 000
2011 talousarvio	22 025 000
2010 tilinpäätös	22 390 000
2009 tilinpäätös	24 128 000

03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 64 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	64 000
2011 talousarvio	471 000
2010 tilinpäätös	1 204 000
2009 tilinpäätös	25 234 000

21. Sisäasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan nettouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	426 000

22. EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 797 000 euroa.

Vuoden 2009 talousarviossa budjetoidusta ja vuoden 2010 neljännessä lisätalousarviossa kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi muutetusta 9 515 000 euron määrärahasta käyttämättä oleva osa 797 000 euroa peruutetaan ja budjetoidaan uudelleen vuodelle 2011.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan nettouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot.

Selvitysosa: Määrärahan peruutus ja uudelleen budjetointi aiheutuu Euroopan pakolaisrahaston käyttämättä jääneestä maksuosuudesta. Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2011 III lisätalousarvio	797 000
2011 talousarvio	10 540 000
2010 tilinpäätös	8 656 000
2009 tilinpäätös	12 357 999

65. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 191 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös goAML¹⁾-vuosimaksun sekä Prüm-EUCARIS²⁾-, IAGR³⁾- ja EASG⁴⁾-jäsenmaksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin perustelujen päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta määrärahan arvioitu käyttö muuttuu seuraavaksi:

¹⁾ goAML=UNODC:n (United Nations Office on Drugs and Crime) ylläpitämä rahanpesun selvittämiseen liittyvä tietojärjestelmä

²⁾ Prüm-EUCARIS -järjestelmän kautta Prüm-jäsenmaat voivat hakea ajoneuvotietoja toistensa järjestelmistä

³⁾ IAGR=International Association of Gaming Regulators, rahapelialan maailmanlaajuinen yhdistys

⁴⁾ EASG=The European Association for the Study of Gambling

Määrärahan arvioitu käyttö €

Interpol	506 000
FATF	25 000
Schengen C-SIS	140 000
SISNET	45 000
FIUNET	20 000
Egmont	15 000
IGC	80 000
IOM	270 000
ICMPD	5 000
COSPAS-SARSAT	45 000
ICAO PKD	42 000
goAML	180 000
Prüm-EUCARIS	25 000
IAGR ja EASG	1 000
Yhteensä	1 399 000

2011 III lisätalousarvio	191 000
2011 talousarvio	1 208 000
2010 tilinpäätös	1 172 227
2009 tilinpäätös	1 813 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 860 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 928 000 euroa aiheutuu Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä ja 8 932 000 euroa palkka-

usten tarkistuksista, josta 29 000 euroa kerta- luonteisesti vuodelle 2011.

2011 III lisätalousarvio	9 860 000
2011 talousarvio	687 053 000
2010 tilinpäätös	688 133 000
2009 tilinpäätös	664 541 680

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 914 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 652 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 262 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	2 914 000
2011 talousarvio	221 071 000
2010 tilinpäätös	223 775 000
2009 tilinpäätös	219 511 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Rajavartio-

laitoksen Super Puma -helikopterin vaurion korjaamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Rajavartiolaitoksen partiovenehankintaan myönnettyä määrärahaa saa käyttää myös kustannusindeksien noususta aiheutuneiden menojen maksamiseen.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään ulkovartiolaivan hankintaa koskevia sopimuksia siten, että valtiolle aiheutuu valtuuden käytöstä menoja enintään 97 000 000 euroa. Hankinta ajoittuu vuosille 2009—2013.

Momentin perusteluja muutetaan lisäksi siten, että Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään sopimuksia enintään neljän kaksimoottorisen helikopterin ja niiden tarvitsemien varusteiden ja varaosien hankinnasta ja henkilöstön koulutuksesta.

Selvitysosa: Rajavartiolaitokselle vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa AB 412 -helikopterin lentovaurion korjaamiseen myönnettyä 1 200 000 euron määrärahaa on

käyttämättä noin 424 000 euroa. Tämä määräraha kohdennetaan Super Puma -helikopterin laskutelinevaurion yhteydessä syntyneiden vaurioiden korjaamiseen.

Partiovenehankintaan on haettu EU:n ulko-rajarahaston rahoitusta 3 000 000 euroa, mikä vähentää vastaavasti talousarvio-rahituksen tarvetta. Tätä säästynyttä määrärahaa käytetään kustannusindeksin noususta aiheutuvien menojen maksamiseen. Kustannusindeksien nousun arvioidaan olevan 500 000—800 000 euroa.

Rajavartiolaitokselle myönnettiin vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa ulkovartiolaivan hankintaan tilausvaltuus, joka uusittiin vuoden 2010 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja vuoden 2011 talousarviossa. Hankinnan kustannusarvio oli 57 000 000 euroa.

Hankinnan suunnittelu-, hallinto- ja matkakuluihin sekä hankintaan on vuosina 2009 ja 2010 varattu yhteensä 10 400 000 euroa.

Öljysuojarahaston hankkeeseen mahdollisesti myöntämä rahoitus tuloutetaan momentille 12.26.99.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2011	2012	2013	2014	Yhteensä vuodesta 2011 lähtien
Partiovenehankinnat	6 310	4 000	-	-	10 310
AB/B 412 helikopterikaluston korvaaminen	-	22 000	22 000	18 000	62 000
Ulkovartiolaivahankinta	18 600	16 000	52 000	-	86 600
Valtuudet yhteensä	24 910	42 000	74 000	18 000	158 910

Helikopterihankinnan tilausvaltuuden tarkennuksella parannetaan Rajavartiolaitoksen ja valtion asemaa hankinnan kilpailutuksessa sekä mahdollistetaan erilaisten tarjousvaihtoehtojen hyödyntäminen hankinnasta päätettävissä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	24 910 000
2010 tilinpäätös	22 710 000
2009 tilinpäätös	12 910 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 126 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 112 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 14 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	126 000
2011 talousarvio	14 029 000
2010 tilinpäätös	14 396 000
2009 tilinpäätös	15 970 000

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 679 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 646 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 33 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	679 000
2011 I lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	58 693 000
2010 tilinpäätös	56 274 000
2009 tilinpäätös	54 177 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 324 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 212 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista, 12 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä ja 100 000 euroa kahden henkilövuoden siirrosta momentilta 32.01.02.

2011 III lisätalousarvio	324 000
2011 talousarvio	18 643 000
2010 tilinpäätös	20 253 000
2009 tilinpäätös	18 668 000

03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 420 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 26.40.30, koska alkukartoituksen kustannukset maksetaan kyseiseltä momentilta.

2011 III lisätalousarvio	-420 000
2011 talousarvio	1 381 000
2010 tilinpäätös	1 859 000

30. Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 420 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 9 §:n mukaisen alkukartoituksen kustannuksiin.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 26.40.03 ja aiheutuu siitä, että lakiin kotoutumisen edistämisestä sisältyy maahanmuuttajalle tehtävä alkukartoitus, jonka suorittaa kunta tai työ- ja elinkeinotoimisto.

2011 III lisätalousarvio	420 000
2011 talousarvio	102 056 000
2010 tilinpäätös	83 429 140
2009 tilinpäätös	4 955 591

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 71 000 euroa.

<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.	2011 III lisätalousarvio	71 000
	2011 talousarvio	86 317 000
	2010 tilinpäätös	97 027 356
	2009 tilinpäätös	119 031 591

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

<p><i>01. Puolustusministeriön toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 261 000 euroa.</p> <p>Perustetaan valtiosihteerin virka 1.11.2011 lukien.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 142 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista, 95 000 euroa valtiosihteerin palkkaus- ja</p>	<p>muista menoista, sekä 24 000 euroa sähköenergian hinnannoususta.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">261 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">18 645 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">18 732 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">15 076 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	261 000	2011 talousarvio	18 645 000	2010 tilinpäätös	18 732 000	2009 tilinpäätös	15 076 000
2011 III lisätalousarvio	261 000								
2011 talousarvio	18 645 000								
2010 tilinpäätös	18 732 000								
2009 tilinpäätös	15 076 000								

10. Sotilaallinen maanpuolustus

<p><i>01. Puolustusvoimien toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 27 097 000 euroa.</p> <p>Valtuudet</p> <p>Puolustusvoimien toiminnan edellyttämän materiaalin ja palvelujen hankintaan myönnetyn tilausvaltuuden (vuoden 2011 toimintamenojen tilausvaltuus) enimmäismäärää lisätään 14 251 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2011—2014 enintään 82 691 000 euroa.</p> <p>Käyttöajoneuvoja koskeviin täydentäviin hankintoihin myönnetyn tilausvaltuuden (Käyttöajoneuvojen hankintojen täydentäminen -tilausvaltuus) enimmäismäärää lisätään 10 700 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden</p>	<p>käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2011—2013 enintään 28 700 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 12 884 000 euroa aiheutuu palkkausten sopimustarkistuksesta, 5 000 000 euroa polttoaineneiden hintojen noususta, 3 600 000 euroa sähköenergian hinnannoususta ja 1 200 000 euroa vaurioituneen Hornet (HN 428) -koneen korjaamisesta. Määrärahan muutoksessa on otettu lisäksi vähennyksenä huomioon 2 441 000 euroa vuoden 2010 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena kustannustasotarkistuksena ja lisäyksenä 6 854 000 euroa siirtona momentilta 27.10.18. Siirrettävällä määrärahalla hankittavaksi suunniteltu materiaali ei ole momentin 27.10.18 käyttöperusteiden mukaista puolustusmateriaalia, minkä vuoksi rahoitus on siirrettävä momentille 27.10.01.</p>
---	---

Polttoainehankintojen lisämäärärahararve perustuu erityisesti lentopolttoaineiden hinnan merkittävään nousuun vuoden 2011 aikana. Sähköenergian hinnannousu johtuu sähkön pörssihintojen noususta, jota ei voitu tietää laadittaessa puolustusvoimien energiasopimuksia vuodelle 2011. Vaurioituneen HN 428 -koneen korjaukseen vuodelle 2011 esitettävä 1,2 milj. euroa kattaa työn osuuden noin 3,7 milj. euron kokonaiskustannuksista.

Vuoden 2011 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen johtuu sellaisista kehittämisohjelman hankinnoista, jotka

eivät budjettiperustelujen mukaisesti kuulu momentille 27.10.18 ja siirretään sen vuoksi momentille 27.10.01. Lisäksi valtuuden enimmäismäärän lisääminen aiheutuu kunnossapidon varaosahankinnoista.

Käyttöajoneuvojen hankintojen täydentäminen -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen johtuu hankintojen perusteiden muuttumisesta vuoden 2010 talousarvion jälkeen siten, että hankittava materiaali luokitellaan siviilimateriaaliksi.

Päätösosassa esitettyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavanlaiseksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2011	2012	2013	2014	2015—	Yhteensä vuodesta 2011 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
KASI-järjestelmän huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus	1 974	1 973	1 974			5 921
NH90 koulutuspalvelut -tilausvaltuus	1 800	1 750	2 000	2 200		7 750
Sodankylän vaatekorjaamon palveluhankinta -tilausvaltuus	1 392	1 392	1 392	1 392		5 568
Maavoimien materiaalin kunnossapito-palvelut -tilausvaltuus	62 107	62 772	61 628	58 092	113 565	358 164
Vuoden 2009 toimintamenojen tilausvaltuus	8 351	4 000	4 000			16 351
Huoltorykmenttien kenttähuoltojoukkojen varustaminen (HR) -tilausvaltuus	2 800	2 100				4 900
Puolustusvoimien ilmakuljetuskyky 2 (PVIK2 2009—2010) -tilausvaltuus	8 000					8 000
ITO 2005 ja 2005M huolto -tilausvaltuus	2 000	3 000	3 000	3 000		11 000
Ilmavoimien valmiustukikohtien ja viestihuoltojoukkojen varustaminen (IVVV 1) -tilausvaltuus	4 048					4 048
Helikopteripataljoonan suorituskyvyn ylläpito ja kehittäminen (HESKY) -tilausvaltuus	940	1 140	1 800	2 300		6 180
Kehittämisohjelmien hankinnat 2009 (KEHO 2009) -tilausvaltuus	1 331	582				1 913
Vuoden 2010 toimintamenojen tilausvaltuus	44 584	21 099				65 683
Taistelijan varustus 2010 -tilausvaltuus	6 000	6 000				12 000
Peruslentokoulutus VN-kalustolla -tilausvaltuus	4 581	4 581	4 581	4 581	15 088	33 412
Ilmatorjuntajärjestelmä 90 MOD Crotale NG:n huolto- ja ylläpitosopimus (ITO90MOD huolto) -tilausvaltuus	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	152 908	113 389	83 375	74 565	128 653	552 890

Uudet tilausvaltuudet

Vuoden 2011 toimintamenojen tilausvaltuus	12 962	46 906	12 842	9 981	82 691
Käyttäjoneuvojen hankintojen täydentäminen -tilausvaltuus	6 500	21 930	270		28 700
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	19 462	68 836	13 112	9 981	111 391

Valtuudet yhteensä	172 370	182 225	96 487	84 546	128 653	664 281
---------------------------	----------------	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------

2011 III lisätalousarvio	27 097 000
2011 talousarvio	1 698 738 000
2010 tilinpäätös	1 632 504 000
2009 tilinpäätös	1 552 123 000

18. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 152 412 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvien indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 37 909 000 euroa.

Valtuudet

1) Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2) -tilausvaltuuden menojen maksatusaika pidennetään vuoteen 2014 saakka tilausvaltuuden kokonaismäärää yhteensä 601 444 000 euroa muuttamatta.

2) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2007 (PVKEH 2007) -tilausvaltuuden menojen maksatusaika pidennetään vuoteen 2016 saakka tilausvaltuuden kokonaismäärää yhteensä 534 084 000 euroa muuttamatta.

3) Pääkaupunkiseudun ilmapuolustuksen suorituskyvyn tehostaminen (PKILPU 2008) -tilausvaltuuden menojen maksatusaika pidennetään vuoteen 2015 saakka tilausvaltuuden kokonaismäärää yhteensä 110 000 000 euroa muuttamatta.

4) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2009 (PVKEH 2009) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 22 397 000 eurolla 1 209 794 000 euroon ja menojen maksatusaika pidennetään vuoteen 2016 saakka.

5) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2010 (PVKEH 2010) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 157 000 eurolla 499 655 000 euroon.

6) Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 600 000 eurolla 68 780 000 euroon.

7) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2011 (PVKEH 2011) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 6 660 000 eurolla 145 643 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on 152 412 000 euroa, josta 138 651 000 euroa aiheutuu maksatusten siirrosta vuodelta 2011 myöhemmille vuosille, 6 907 000 euroa vähennyksenä vuoden 2010 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena kustannusotarkistuksena ja 6 854 000 euroa määrärahasiirrosta momentille 27.10.01.

FMS (Foreign Military Sales) -hankintojen maksuajoituksiin liittyen vuoden 2011 maksuosuutta vähennetään yhteensä 83 080 000 euroa ja siirretään vuosille 2012—2016 siten, että PVKEH 2007-tilausvaltuudesta siirretään 66 257 000 euroa, PKILPU 2008 -tilausvaltuudesta 16 803 000 euroa ja PVKEH 2009 -tilausvaltuudesta 20 000 euroa. Menojen maksatusaika pidentämällä saadaan määrärahat vastaamaan paremmin FMS-sopimuksella Yhdysvalloista hankittavan puolustusmateriaalin arvioituja toimitusaikatauluja.

VYV 2 -tilausvaltuuden vuoden 2011 maksuosuutta vähennetään 6 471 000 euroa. Tilausvaltuuden menoja myöhentämällä ja maksatusaika pidentämällä saadaan määrärahat vastaamaan paremmin puolustusvoimille toimitettavien AMOS-kraanaatinheitinjoneuvojen sarjahankintasopimuksen maksuajatauluja.

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2006 (PVKEH 2006) -tilausvaltuuden vuoden 2011 maksuosuutta vähennetään 54 100 000 euroa ja siirretään vuodelle 2012. Tilausvaltuuden menoja myöhentämällä saadaan määrärahat vastaamaan paremmin Italiasta hankittavan miinantorjunta-alus Purunpään muuttuvaa toimitus- ja maksuaikataulua. Purunpään rakentaminen sekä toimitus on viivästynyt aiheutuen mm. telakan tulvavahingoista ja merivoimien tilaamista suorituskyvyn kannalta välttämättömistä lisätöistä.

PVKEH 2009 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu siitä, että 15 490 000 euroa valtuuden vuoden 2012 maksuosuudesta siirretään momentille 27.10.01 sekä siitä, että kustannustasotarkistus 6 907 000 euroa kohdistetaan valtuuden vuoden 2011 maksosuuteen.

PVKEH 2010 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu vuoden 2011 maksuosuudesta tehtävästä 157 000 euron määrärahasiirrosta momentille 27.10.01. PVKEH 2011 -tilausvaltuuden enimmäismää-

rän vähentäminen aiheutuu 6 660 000 euron määrärahasiirrosta momentille 27.10.01, josta vuoden 2011 osuus on 3 697 000 euroa. Puolustusvoimien kaupallisen valmistelun yhteydessä on selvinnyt ettei kaikki hankittavaksi suunniteltu materiaali ole momentin 27.10.18 käyttöperusteiden mukaista puolustusmateriaalia, minkä vuoksi PVKEH 2009-, PVKEH 2010, PVKEH 2011- ja muuta puolustusmateriaalihankintarahoitusta yhteensä 3 000 000 euroa on siirrettävä momentille 27.10.01.

TTK-PROTO 2010 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu määrärahasiirrosta muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Tilausvaltuuksiin tehdyt muutokset kaikkine taloudellisine seurannaisvaikutuksineen toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Momentin päätösosaan tehtyjen muutosten ja valtuuksissa tapahtuneiden vuosittaisten enimmäismäärien muutoksien johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2011	2012	2013	2014	2015—	Yhteensä vuodesta 2011 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1)	18 573	23 251	23 250	3 287		68 361
Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittäminen (HTH)	5 972	5 500	2 000			13 472
Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2)	3 529	9 331	26 950	2 190		42 000
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2006)	54 500	69 300				123 800
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2007)	10 752	32 771	18 906	14 496	20 425	97 350
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2008)	9 180	9 040	11 210	5 227		34 657
Pääkaupunkiseudun ilmapuolustuksen suorituskyvyn tehostaminen (PKILPU 2008)	18 197	17 518	8 140	7 437	3 708	55 000
Strateginen kuljetuskyky (SAC)	1 920					1 920

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2009)	177 491	203 614	197 904	173 628	68 952	821 589
josta Ilmapuolustuksen kehittäminen		10 000	8 750	102 343		121 093
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2010)	143 367	125 888	105 279			374 534
Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010)	25 950	22 850	1 400			50 200
Vanhhat tilausvaltuudet yhteensä	469 431	519 063	395 039	206 265	93 085	1 682 883

Uusi tilausvaltuus

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2011)	55 003	66 604	22 036	2 000		145 643
---	--------	--------	--------	-------	--	---------

Valtuudet yhteensä	524 434	585 667	417 075	208 265	93 085	1 828 526
---------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	------------------

Tehtyjen muutosten jälkeen määrärahasta arvioidaan käytettävän 469 431 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 55 003 000 euroa vuonna 2011 myönnetyn Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2011 -tilausvaltuuden menojen maksamiseen, 23 000 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 37 909 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

2011 III lisätalousarvio	-152 412 000
2011 talousarvio	737 755 000
2010 tilinpäätös	574 485 000
2009 tilinpäätös	709 171 000

19. Hawk Mk 66 -koneiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2011 saa tehdä sopimuksia tilausvaltuuden sitomatta olevaa määrää vastaavasti sen kokonaismäärän puitteissa.

Selvitysosa: Määräraha perustuu vuoden 2007 neljännessä lisätalousarviossa myönnettyyn 41 milj. euron Hawk Mk 66 -koneiden hankinta -tilausvaltuuteen. Tilausvaltuutta lisättiin vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa 13,8 milj. eurolla ja menojen maksatusaikaa pidennettiin vuoteen 2012 saakka. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	12 500 000
2010 tilinpäätös	2 600 000
2009 tilinpäätös	3 500 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 146 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	III lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	11 100 000	-73 000	11 027 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	210 000	-	210 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 020 000	-	3 020 000
04. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	19 100 000	-	19 100 000
05. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio), Sudan	40 000	-	40 000
06. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	40 000	-	40 000
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	4 497 000	-	4 497 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	10 000 000	-	10 000 000
09. EU:n taisteluosastojen koulutusajan palkkaus-, muutto- ja asumismenot sekä siirtokorvaukset	4 465 000	-	4 465 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	320 000	-	320 000
12. Tshadin ja Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaation menot	1 500 000	-73 000	1 427 000
13. Atalanta-operaation menot	4 600 000	-	4 600 000
14. EU:n Libyan operaation menot	-	+285 000	285 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	728 000	-285 000	443 000
Yhteensä	59 620 000	-146 000	59 474 000

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2010 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta kustannustasotarkistuksesta ja se kohdistetaan käyttösuunnitelman kohtiin 01. ja 12. Suomi osallistuu neljällä esikuntaupseerilla EU:n Libyan operaatioon. Tämän johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelma-kohta 14. EU:n Libyan operaation menot. Operaation menot 285 000 euroa katetaan käyttö-

suunnitelmakohtasta 20. tehtävällä määrärahasiirrolla.

2011 III lisätalousarvio	-146 000
2011 talousarvio	59 620 000
2010 tilinpäätös	59 137 000
2009 tilinpäätös	55 814 000

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

<p><i>01. Valtiovarainministeriön toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 3 017 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 429 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista, 2 500 000 euroa siirrosta momentilta 28.10.01 aiemmin siirretyn määrärahan palau-</p>	<p>tuksena ja 88 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 017 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">32 368 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">34 697 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">33 586 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	3 017 000	2011 talousarvio	32 368 000	2010 tilinpäätös	34 697 000	2009 tilinpäätös	33 586 000
2011 III lisätalousarvio	3 017 000								
2011 talousarvio	32 368 000								
2010 tilinpäätös	34 697 000								
2009 tilinpäätös	33 586 000								

10. Verotus ja tullitoimi

<p><i>01. Verohallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 1 661 000 euroa.</p> <p>Valtuus</p> <p>Verohallinto saa tehdä Turkuun entisen Kakolan vankilan kunnostettaviin tiloihin sijoitettavaa enintään 10 500 neliömetrin laajuista toimitilaa koskevan vuokrasopimuksen siten, että vuokrauksesta aiheutuva menojen lisäys on vuositasolla enintään 800 000 euroa vuodesta 2014 alkaen.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeessa on otettu huomioon lisäyksenä 4 161 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 2 500 000 euroa siirtona momentille 28.01.01 aiemmin siirretyn määrärahan palautuksena.</p>	<p>Turun alueen verohallinnon toimintaedellytyksiä ja tilankäyttöä parannetaan kokoamalla toiminnot kolmesta erillisestä huonokuntoisesta toimipaikasta yhtenäisiin ajanmukaisiksi peruskorjattaviin toimitiloihin. Tilajärjestely vähentää tilantarvetta noin neljänneksellä ja tukee samalla historiallisen vankilakiinteistön säilymistä sekä entisen vankila-alueen hyödyntämistä myös muun yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin yhteistyössä kaupungin kanssa laaditun asemakaavan mukaisesti.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 661 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">397 022 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">395 311 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">375 691 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	1 661 000	2011 talousarvio	397 022 000	2010 tilinpäätös	395 311 000	2009 tilinpäätös	375 691 000
2011 III lisätalousarvio	1 661 000								
2011 talousarvio	397 022 000								
2010 tilinpäätös	395 311 000								
2009 tilinpäätös	375 691 000								

02. *Tullilaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 803 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	1 803 000
2011 talousarvio	157 742 000
2010 tilinpäätös	163 840 000
2009 tilinpäätös	162 617 000

96. *Eräistä väylämaksupäätöksistä aiheutuvat menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää menoihin, jotka aiheutuvat eräiden ennen vuotta 2006 liikaa perittyjen väylämaksujen korvauksista.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu suurimmaksi osaksi oikaistavien päätösten alkuperäistä tarvearviota suuremmasta määrästä sekä tuomioistuimen päätöksen laajentamisesta koskemaan myös tapauksia, jossa laiva on kolmannen maan lipun alla mutta laivaisäntä on Euroopan yhteisössä.

Tuomioistuinkäsittelyssä on edelleen väylämaksujen jälki- ja kohtuullistamisvaatimuksia. Ennen vuotta 2006 kannettuja väylämaksuja koskevia oikaisuvaatimuksia voi tulla valtiolle yhteensä noin 44 milj. euron määrästä.

Väylämaksulain (708/2002) mukaan väylämaksun kantoviranomaisena on toiminut tulli, joten tulli valmistelee väylämaksuja koskevat oikaisupäätökset ja suorittaa väylämaksujen syrijättömyyden perusteella tehtävät palautukset.

2011 III lisätalousarvio	7 000 000
2009 tilinpäätös	37 000 000

97. *Autoveron vientipalautus* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 17 800 000 euroa.

Selvitysosa: Palautukseen oikeutettujen autojen maastavienti on osoittautunut aikaisemmin arvioitua huomattavasti vähäisemmäksi.

2011 III lisätalousarvio	-17 800 000
2011 talousarvio	18 000 000
2010 tilinpäätös	7 577

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. *Valtiokonttorin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 601 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksessä on otettu huomioon lisäyksenä 399 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 2 000 000 euroa siirtona momentille 28.40.01 turvaamaan aluehallintoviraston toimintaedellytyksiä.

2011 III lisätalousarvio	-1 601 000
2011 talousarvio	14 448 000
2010 tilinpäätös	21 040 000
2009 tilinpäätös	26 139 000

03. *Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 12 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	12 000
2011 talousarvio	1 050 000
2010 tilinpäätös	1 045 000
2009 tilinpäätös	1 060 000

06. Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	50 000
2011 talousarvio	8 731 000
2010 tilinpäätös	8 979 000
2009 tilinpäätös	11 792 000

07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 66 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausjärjestelmän uudistamisesta.

2011 III lisätalousarvio	66 000
2011 talousarvio	10 000
2010 tilinpäätös	982 000

08. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 480 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha aiheutuu tarpeesta laajentaa Kieku-tietojärjestelmän vi-rastokohtaisia käyttöönottoprojekteja aiemmin ennakoidusta. Tilapäisen resurssien lisäyksen tarkoituksena on varmistaa Kieku-uudistuksen toimeenpanoa ja tavoiteltujen tuottavuusvai-kutusten aikaansaamista.

2011 III lisätalousarvio	480 000
2011 talousarvio	1 200 000

88. Senaatti-kiinteistöt

4. Valtuudet

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteralle perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun Helsingin kaupungin 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelissa 2015 sijaitsevat tontit nro 1, 2 ja 3 (kiinteistötunnukset 91-2-15-1, 91-2-15-2 ja 91-2-15-3) 35,75 milj. euron kauppahinnalla ja Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin sekä korttelissa 2018 sijaitsevat tontit nro 1 ja 2 (kiinteistötunnukset 91-2-18-1 ja 91-2-18-2) 24 milj. euron kauppahinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin.

Selvitysosa: Luovutettavat tontit sijaitsevat Helsingin kaupungin Töölönlahden alueella ja ovat pinta-alaltaan korttelin 2015 tonttien osalta yhteensä 4 473 m² sekä korttelin 2018 tonttien osalta yhteensä 4 203 m². Avoimessa tarjousmenettelyssä kiinteistövarallisuudesta jätetty korkein tarjous on ollut korttelin 2015 tonttien osalta 35,75 milj. euroa ja korttelin 2018 tonttien osalta 24 milj. euroa, jotka vastaavat omaisuuden käyppiä arvoja.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	—
2010 tilinpäätös	—
2009 tilinpäätös	—

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 573 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	573 000
2011 talousarvio	44 857 000
2010 tilinpäätös	44 566 000
2009 tilinpäätös	46 072 000

02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 57 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	57 000
2011 talousarvio	4 142 000
2010 tilinpäätös	4 091 000
2009 tilinpäätös	4 165 000

03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 19 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	19 000
2011 talousarvio	4 193 000
2010 tilinpäätös	4 407 000
2009 tilinpäätös	5 031 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 745 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 745 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista, 2 000 000 euroa siirrosta momentilta 28.20.01 ja 2 000 000 euroa siirrosta momentilta 28.40.02. Määrärahasiirroilla turvataan viraston toimintaedellytyksiä.

2011 III lisätalousarvio	4 745 000
2011 talousarvio	50 005 000
2010 tilinpäätös	50 681 000

02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 576 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 424 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 2 000 000 euroa siirtona momentille 28.40.01 turvaamaan aluehallintoviraston toimintaedellytyksiä.

2011 III lisätalousarvio	-1 576 000
2011 talousarvio	32 228 000
2010 tilinpäätös	32 912 000
2009 tilinpäätös	34 937 000

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

20. Työhyvinvoinnin edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 220 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tuottavuushankkeiden sekä muiden rakenne- ja toi-

mintatapamuutosten edellyttämien henkilöstöpalvelujen yleiseen järjestämiseen sekä henkilöstön uudelleen sijoittamisen tukitoimien laatimiseen ja toteuttamiseen, uusien sopeuttamisen tukimuotojen kehittämiseen sekä tiedotukseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kol-

mea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Vuoden 2009 talousarviossa momentille 28.40.20 budjetoidusta 1 602 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasista peruutetaan 220 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion henkilöstöpalvelut -yksikön kolmea henkilötyövuotta vastaavien palkkaus-

ja muiden menojen kattamisesta. Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.

2011 III lisätalousarvio	220 000
2011 talousarvio	675 000
2010 tilinpäätös	800 000
2009 tilinpäätös	1 602 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Valtion IT-strategian toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahalla voidaan rahoittaa kehittämissuunnitelmiin sisältyvien hankkeiden kehittäminen ja investointimenojen lisäksi myös käyttöönotot ja käyttömenot siltä osin, kun niitä ei veloiteta käyttäjiltä.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	7 343 000
2010 tilinpäätös	14 909 000
2009 tilinpäätös	7 610 000

02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilain hallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että 1) vuoden 2010 neljännessä lisätalousarviossa momentilla 28.70.01 myönnettyä valtuutta tehdä valtion keskitetysti hankittavan talous- ja henkilöstöhallintajärjestelmän ja siihen liittyvän integraatoratkaisun ensimmäisen vaiheen

sopimuksia ja sitoumuksia saa käyttää vuonna 2011 siltä osin kuin se on jäänyt käyttämättä vuonna 2010. Valtuudesta saa aiheutua menoja yhteensä enintään 41 577 000 euroa.

2) vuoden 2011 talousarviossa myönnettyä yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän toisen vaiheen valtuutta alennetaan siten, että menoja saa aiheutua vuonna 2011 ja myöhemmin vuosina yhteensä enintään 30 823 000 euroa.

Selvitysosa: Valtuuden siirto 4 577 000 euroa hankkeen kakkosvaiheesta ykkös vaiheeseen aiheutuu siitä, että eräät virastot vaihtavat paikkaa Kieku-järjestelmän aiemmin päätetyssä käyttöönottojärjestyksessä. Samalla vaiheiden euromääräinen laajuus muuttuu, mutta kokonaiskustannus pysyy aiemmin päätetyllä tasolla.

Edellä olevan johdosta momentille ei ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	21 000 000
2010 tilinpäätös	13 700 000
2009 tilinpäätös	7 840 000

80. Siirrot Ahvenanmaalle

Selvitysosa: Luvun nimike on muutettu.

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 84 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2011 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän kasvusta.

2011 III lisätalousarvio	84 000
2011 II lisätalousarvio	3 809 000
2011 I lisätalousarvio	-1 019 000
2011 talousarvio	191 053 000
2010 tilinpäätös	175 028 505
2009 tilinpäätös	164 486 434

31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 770 000 euroa.

Selvitysosa: Tasavallan presidentti on 11.2.2011 vahvistanut Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen, jonka mukaan vuoden 2009 verohyvityksen määrä on 19 767 938 euroa.

2011 III lisätalousarvio	4 770 000
2011 talousarvio	15 000 000
2010 tilinpäätös	3 157 778
2009 tilinpäätös	24 033 038

90. Kuntien tukeminen

20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 560 000 euroa.

Lisämäärärahaa saa käyttää KuntaIT:n toimintasuunnitelmaan sisältyvien hankkeiden toteuttamiseen ja toteutuneiden hankkeiden tulojen levittämiseen. KuntaIT:n hanketoiminnalla tuetaan ja nopeutetaan kuntien tietohallintokehitystä tavoitteena parantaa tuottavuutta sekä edistää kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeita ja sähköisten toimintatapojen käyttöönottoa. Hankkeista päätetään yhdessä kuntasektorin kanssa.

Vuoden 2009 talousarviossa momentille 28.90.03 budjetoidusta 7 500 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 560 000 euroa.

Selvitysosa: Uudelleenbudjetoitavaa määrärahaa on tarkoitus käyttää KuntaIT:n toimintasuunnitelmaan sisältyvien hankkeiden toteuttamiseen ja toteutuneiden hankkeiden tulojen levittämiseen. Hankkeista määrärahaa

kohdistetaan erityisesti sähköisen kilpailutusjärjestelmän, Kohti kumppanuutta -hankkeen sekä kuntien yhteisen arkkitehtuurityön toteuttamiseen. Lisäksi määrärahaa käytetään jo valmistuneiden tai juuri valmistumassa olevien hankkeiden jalkautukseen ja levittämiseen (muun muassa ASPA-hanke). Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.

2011 III lisätalousarvio	3 560 000
2011 talousarvio	20 000 000
2010 tilinpäätös	11 850 000
2009 tilinpäätös	7 500 000

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 34 512 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää 4 352 000 euroa

myös vuosien 2007—2009 valtionosuuksien korjausten maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu vähennyksenä huomioon 33 200 000 euroa, mistä 23 486 000 euroa aiheutuu valtionosuuteen sisältyvien elatustuen takaisinperinnän palautusten määrän tarkentumisesta vuodelta 2011, 8 542 000 euroa virheellisesti maksettujen palautusten korjauksesta vuodelta 2010 ja 1 172 000 euroa perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentämisestä. Määrärahan muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 18 534 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuusperusteiden tarkentumisesta ja 4 352 000 euroa

virheellisesti maksettujen valtionosuuksien korjauksista, joista Reisjärven ja Virolahden kuntien osuus vuosilta 2007—2008 on 3 378 000 euroa ja Virolahden kunnan osuus vuodelta 2009 on 974 000 euroa. Lisäksi kerta-luonteisena lisäyksenä on otettu huomioon 44 826 000 euroa syksyllä 2007 tehtyyn Tehyn työtaistelu-uhan sovitteluratkaisuun liittyen.

2011 III lisätalousarvio	34 512 000
2011 talousarvio	8 039 480 000
2010 tilinpäätös	7 799 336 219
2009 tilinpäätös	7 294 799 156

92. EU ja kansainväliset järjestöt

Valtuus

Euroopan Neuvoston Kehityspankin pääomankorotukseen saadaan sitoutua siten, että Suomen osuus pankin pääomasta korotetaan 27 897 000 eurolla nykyisestä 41 889 000 eurosta yhteensä 69 786 000 euroon.

Selvitysosa: Euroopan Neuvoston Kehityspankin (CEB) tehtävänä on edistää sosiaalista koheesiota Euroopassa rahoittamalla hankkeita, joilla on sosiaalinen ulottuvuus. Pankki toimii läheisessä yhteistyössä Euroopan Neuvoston kanssa. Euroopan Neuvoston Kehityspankin hallinto-neuvosto on 4.2.2011 päättänyt pankin pääoman korottamisesta 2,2 miljardilla eurolla nykyisestä 3 303 450 000 eurosta yhteensä 5 503 450 000 euroon. Pankin pääomankorotuksen tarkoituksena on turvata pankin toimintaedellytykset erityisesti pankin itäisen ja kaakkoisen Euroopan jäsenmaissa, jotka ovat pankin erityisiä kohdemaita. Pääomankorotus toteutetaan siirtämällä 246 milj. euroa pankin vararahastoista maksettuun pääomaan, jolloin sisään maksetun pääoman suhteellinen osuus pääomasta pysyy ennallaan 11,1 prosentissa ja muutoin kasvattamalla 1 954 milj. eurolla pankin takuupääomaa, jonka jäsenmaat ovat velvollisia rahoittamaan vain, jos pankin omien velvoitteiden täyttäminen sitä vaatii. Pääomankorotukseen ei sisälly jäsenmailta vaadittavaa sisään maksettavaa osuutta. Näin ollen pääomankorotuksesta ei aiheudu Suomelle välittömiä maksuvelvoitteita. Suomen vastuu pankin pääomasta kuitenkin lisääntyy korotuksen määrällä eli noin 27,9 milj. eurolla. Suomen osuus Euroopan Neuvoston Kehityspankin pääomasta tulee korotuksen jälkeen olemaan 1,268 %. Pääomankorotuksen on tarkoitus astua voimaan 31.10.2011 lukien edellyttäen, että vähintään 67 % osakepääoman korotuksesta on siihen mennessä merkitty.

68. Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 70 000 euroa.

Lisämäärärahaa saa käyttää Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin (*International Bank for Reconstruction and Development, IBRD*) peruspääoman tarkistuksesta aiheutuvan vuoden 2011 Suomen maksuosuuden, suuruudeltaan 100 000 Yhdysvaltain dollaria vastaa-arvoltaan 70 000 euroa, maksamiseen. Li-

säksi lisämäärärahaa saa käyttää arvonsäilytysveloitteesta mahdollisesti aiheutuviin maksuihin.

Valtuus

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2011 saadaan sitoutua Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin 282 000 euron (400 000 Yhdysvaltain dollariin) peruspääoman tarkistukseen.

Selvitysosa: Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin (IBRD) pääomako-

rotuksen tarkistuksen johdosta saadaan merkittä 282 000 euron (400 000 dollarin) määrällä uusia osakkeita. Suomen osuus pankin sisään maksettavasta pääomasta nousee tarkistuksen johdosta 20 500 000 Yhdysvaltain dollarista 20 900 000 dollariin ja aikaisempina vuosina tehdyt pääomankorotukset huomioiden yhteensä 82 800 000 Yhdysvaltain dollariin. Momentin vasta-arvot on laskettu 19.5.2011 mukaisella valuuttakurssilla EUR/USD=1,42.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2011	2012	2013	2014	Yhteensä vuodesta 2012 lähtien
Vuoden 2011 sitoumukset	70	70	70	72	282
2011 III lisätalousarvio	70 000	<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu tar-			
2011 talousarvio	3 460 000	vearvion muutoksesta.			
<i>69. Maksut Euroopan unionille (arviomäärä-</i>		2011 III lisätalousarvio		-50 000 000	
<i>raha)</i>		2011 talousarvio		1 760 000 000	
Momentilta vähennetään 50 000 000 euroa.		2010 tilinpäätös		1 528 160 681	
		2009 tilinpäätös		1 647 902 623	

Pääloukka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 262 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 297 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 35 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	262 000
2011 talousarvio	25 266 000
2010 tilinpäätös	26 095 000
2009 tilinpäätös	27 590 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 264 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 199 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 65 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	264 000
2011 talousarvio	21 748 000
2010 tilinpäätös	22 052 000
2009 tilinpäätös	21 639 000

03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 76 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 87 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 11 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	76 000
2011 talousarvio	8 748 000
2010 tilinpäätös	8 807 000
2009 tilinpäätös	8 773 000

22. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 397 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valokopiointi- ja opetustallennussopimusneuvottelujen lopputuloksesta.

2011 III lisätalousarvio	397 000
2011 talousarvio	15 438 000
2010 tilinpäätös	15 313 000
2009 tilinpäätös	14 563 000

10. Yleissivistävä koulutus

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 666 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Haukkarannan koulu saa tehdä väliaikaisen tilojen vuokraamista koskevan sopimuksen siten, että siitä aiheutuva vuokratilakustannusten lisäys vuositasona on enintään 820 000 euroa vuosina 2012—2015.

Selvitysosa: Valtion omistama Jyväskylässä sijaitseva Haukkarannan koulu tarvitsee väliaikaisia vuokratiloja pysyvän tilarat-

kaisun suunnittelun ja toteutuksen ajaksi korvaamaan sen huonokuntoisiksi ja epäterveellisiksi osoittautuneet opetus- ja hallintotilat vuosiksi 2012—2015.

Lisämäärärahan tarpeesta 516 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 150 000 euroa väistötilojen käyttöönoton yhteydessä syntyvistä kertakustannuksista.

2011 III lisätalousarvio	666 000
2011 talousarvio	45 610 000
2010 tilinpäätös	46 860 000
2009 tilinpäätös	55 792 000

20. Ammatillinen koulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 52 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	52 000
2011 talousarvio	8 290 000
2010 tilinpäätös	8 329 000
2009 tilinpäätös	8 425 000

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettavien tutkimushankkeiden myöntämisvaltuus kasvaa 314 583 000 eurosta 316 083 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 1 500 000 eurolla vastaa Suomen Akatemian määrärahan lisäystä momentilla 29.40.51.

01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 69 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 161 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyk-

senä 92 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	69 000
2011 talousarvio	12 969 000
2010 tilinpäätös	9 420 000
2009 tilinpäätös	36 171 000

02. *Arkistolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 131 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 166 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 35 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	131 000
2011 talousarvio	19 309 000
2010 tilinpäätös	20 541 000
2009 tilinpäätös	21 315 000

03. *Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 62 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 67 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 5 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	62 000
2011 talousarvio	2 443 000
2010 tilinpäätös	2 557 000
2009 tilinpäätös	2 645 000

04. *Varastokirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 11 000 euroa palkkausten tarkistuksen johdosta ja vähennyksenä 1 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	10 000
2011 talousarvio	1 599 000
2010 tilinpäätös	1 621 000
2009 tilinpäätös	1 587 000

50. *Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 32.01.29.

2011 III lisätalousarvio	800 000
2011 talousarvio	1 838 293 000
2010 tilinpäätös	1 703 152 000
2009 tilinpäätös	1 620 427 999

51. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 134 000 euroa aiheutuu valtionhallinnon henkilöstön osalta palkkausten tarkistuksista ja 1 366 000 euroa tasomuutoksesta.

2011 III lisätalousarvio	1 500 000
2011 talousarvio	234 711 000
2010 tilinpäätös	209 350 000
2009 tilinpäätös	169 941 000

88. *Valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 37 748 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan seuraavasti:

Määrärahan käytön edellytyksenä on, että yksityiset rahoittajatahot sijoittavat samanlaisesti säätiön pääoman maksamiseen vähintään 25 099 000 euroa.

Lisäksi momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Määräraha on osa valtion vuoden 2011 osuutta säätiön perustamisen rahoituksesta. Säätiön pääomittamiseen osallistuu myös muita rahoittajatahoja. Säätiön pääomittaminen on tarkoitus toteuttaa vuosina 2009—2011 siten, että valtion osuus on yhteensä 125 milj. euroa edellyttäen, että yksi-

tyisten rahoittajatahojen osuus on yhteensä vähintään 50 milj. euroa. Lisämääräraha vastaa vuodelta 2010 budjetoidusta 50 milj. eurosta käyttämättä jäänyttä valtion rahoitusta Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan.

Määräaika muiden rahoittajatahojen valtion vastinrahoitukseen kytkeytyville sijoituksille on edelleen 31.12.2011 saakka. Vuonna 2011 tilille maksettua muiden rahoittajatahojen osuutta vastaava valtionrahoitus voidaan kuitenkin maksaa määräjän päätyttyä vuoden 2012 alussa.

2011 III lisätalousarvio	37 748 000
2011 talousarvio	25 000 000
2010 tilinpäätös	12 251 590
2009 tilinpäätös	50 000 000

89. *Valtion rahoitus julkisoikeudellisten yliopistojen pääomasijoituksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 33 750 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan määrärahan käytön edellytysten osalta siten, että julkisoikeudellisiin yliopistoihin tehtyjen yksityisten rahoittajatahojen pääomasijoitusten yhteismäärä on vähintään 98 000 000 euroa.

Selvitysosa: Talousarviossa oleva 211 250 000 euron määräraha perustui yliopistojen itselleen asettamien varainhankinnan tavoitteiden mukaiseen 84 500 000 euron yksityisten pääomasijoitusten määrään. Julkisoikeudellisten yliopistojen 30.6.2011 mennessä toteutunut yksityisten pääomasijoitusten määrä on 98 000 000 euroa. Mikäli kaikki lahjoitukset osoittautuvat valtion vastinrahaan oikeuttavaksi, edellyttää se aiemman 5/2-jakosuhtelinjauksen mukaisesti 245 000 000 euron valtion vastinrahoitusta.

2011 III lisätalousarvio	33 750 000
2011 talousarvio	211 250 000

70. Opintotuki

01. *Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	7 000
2011 talousarvio	686 000
2010 tilinpäätös	703 000
2009 tilinpäätös	685 000

59. *Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki* (arvio määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu saajamäärän kasvusta, opiskelijoiden matkustustavoissa tapahtuneista muutoksista ja arvioitua suuremmista matkalippujen hinnan nousuista.

2011 III lisätalousarvio	2 900 000
2011 talousarvio	41 100 000
2010 tilinpäätös	39 242 677
2009 tilinpäätös	37 565 644

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 28 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 47 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 19 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	28 000
2011 talousarvio	5 085 000
2010 tilinpäätös	5 321 000
2009 tilinpäätös	5 443 377

02. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 346 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 125 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista, 175 000 euroa vuokrien indeksitarkistuksesta ja 46 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	346 000
2011 talousarvio	18 729 000
2010 tilinpäätös	19 004 000
2009 tilinpäätös	18 556 000

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 31 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 33 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	-2 000
2011 talousarvio	2 685 000
2010 tilinpäätös	3 047 000
2009 tilinpäätös	2 678 000

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 261 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Museovirasto saa tehdä Kansallismuseon kiinteistöä, laajuudeltaan 8 500 neliömetrin huoneistoalaa, koskevan vuokrasopimuksen siten, että vuokrauksesta aiheutuvat menot ovat vuositasolla yhteensä enintään 1 900 000 euroa ja menolisäys on 1 400 000 euroa vuodesta 2012 alkaen.

Selvitysosa: Kansallismuseon kiinteistö on tarkoitus siirtää vuoden 2012 alusta Senaatti-kiinteistöjen hallintaan ja siirtyä vuokrajärjestelmään vuoden 2010 kolmannen ja neljännen lisätalousarvioiden perustelujen mukaisesti.

Lisämäärärahan tarpeesta 209 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 52 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	261 000
2011 talousarvio	19 813 000
2010 tilinpäätös	19 632 000
2009 tilinpäätös	18 863 000

05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 32 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 5 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	27 000
2011 talousarvio	6 697 000
2010 tilinpäätös	6 501 000
2009 tilinpäätös	6 968 000

06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 32 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 37 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 5 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	32 000
2011 talousarvio	6 814 000
2010 tilinpäätös	6 709 000
2009 tilinpäätös	5 520 000

07. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 8 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 1 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	7 000
2011 talousarvio	614 000
2010 tilinpäätös	620 000
2009 tilinpäätös	825 000

08. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 9 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja vähennyksenä 2 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	7 000
2011 talousarvio	971 000
2010 tilinpäätös	983 000
2009 tilinpäätös	967 000

40. Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 12 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon.

Selvitysosa: Valtion ja Helsingin kaupungin kesken 30.12.2010 solmitun Suomenlinnan liikenteen hoitoa koskevan sopimuksen mukaisesti valtio ja kaupunki yhdessä vastaavat Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappiosta.

Momentin nimike on muutettu.

2011 III lisätalousarvio	-12 000
2011 talousarvio	252 000
2010 tilinpäätös	206 400
2009 tilinpäätös	252 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 290 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	290 000
2011 talousarvio	25 716 000
2010 tilinpäätös	26 913 000
2009 tilinpäätös	27 011 000

02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 122 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	122 000
2011 talousarvio	5 848 000
2010 tilinpäätös	15 907 000
2009 tilinpäätös	13 727 000

03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 146 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa maksaa maaseu-

tuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (1336/1992) tarkoitettuja korvauksia Ahvenanmaan maakunnalle.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Ahvenanmaan kunnille maksetaan korvauksia niistä tehtävistä, joita ne hoitavat maa- ja metsätalousministeriön ja muiden maaseutuelinkeinoviranomaisten, valtion ja Euroopan unionin varoista myöntämiin ja maksamiin avustuksiin, korvauksiin, palkkioihin ja muihin tukiin liittyen. Vuonna 2007 korvaukset maksettiin maa- ja metsätalousministeriön toimintamenoista momentilta 30.01.01. Tuolloin korvauksia maksettiin yhteensä 50 000 euroa. Korvausten maksaminen ja siihen tarvittavat määrärahat ovat siirtyneet Maaseutuviraston tehtäväksi. Edellä olevan johdosta momentin perusteluja täydennettiin jo vuoden 2010 kolmannessa lisätalousarviossa ja vastaava täydennys tehdään nyt myös vuoden 2011 talousarvioon.

Vuonna 2011 korvauksia arvioidaan maksettavan 50 000 euroa. Ne suoritetaan valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

2011 III lisätalousarvio	146 000
2011 talousarvio	24 315 000
2010 tilinpäätös	21 375 000
2009 tilinpäätös	25 547 000

04. *Lautakuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	9 000
2011 talousarvio	862 000
2010 tilinpäätös	857 000
2009 tilinpäätös	846 000

29. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 780 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys perustuu menojen toteutuneeseen tasoon.

2011 III lisätalousarvio	3 780 000
2011 talousarvio	24 220 000
2010 tilinpäätös	26 495 899
2009 tilinpäätös	25 554 148

40. *Bioenergiatuotannon avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 855 000 euroa.

Vuoden 2009 talousarviossa budjetoitu 5 000 000 euron kolmevuotinen siirtomääräraha peruutetaan ja budjetoidaan uudelleen vuodelle 2011.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu avustuspäätöksen saaneiden hankkei-

den maksatuksista. Lisämäärärahasta 5 000 000 euroa on määrärahan peruutusta ja uudelleen budjetointia. Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Vuosien 2008 ja 2009 yhteensä 10 milj. euron määrärahasta myönnettiin vuoden 2009 alkupuolella runsaat 8 milj. euroa investointiavustusta 16 maatilakokoluokkaa suuremman biokaasulaitoksen rakentamiseen. Avustusta maksetaan hankkeiden edistymisen mukaisesti. Uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön tuotantotukijärjestelmän (syöttötariffi) valmistelun epäselvä tilanne ja kiristynyt yleinen taloustilanne ovat hidastaneet investointien käynnistymistä ja vasta muutama hanke on edennyt maksatukseen. Biokaasulaitoshankkeiden osalta käynnistymättömien hankkeiden tulee hakea avustuksen ensimmäisen erän maksatusta vuoden 2011 loppuun mennessä. Maksatukset tulevat tapahtumaan vuoden 2012 alkupuolella, joten vuoden 2009 talousarvion määrärahaa ei maksatuksiin voida käyttää.

Vuosien 2008 ja 2009 talousarvioiden määrärahasta on osoitettu noin 2 milj. euroa maatalojen energiaohjelmaan, joka käynnistyi vasta vuoden 2009 loppupuolella. Avustusten maksatus suoritetaan vuosien 2010 ja 2011 määrärahoista.

2011 III lisätalousarvio	5 855 000
2011 talousarvio	5 000 000
2010 tilinpäätös	8 069 000
2009 tilinpäätös	5 000 000

10. Maaseudun kehittäminen

61. *EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää:

2) yhdessä vastinrahoitusmomentin 30.10.62 määrärahojen kanssa maaseuturahaston rahoitusosuutena enintään 195 henkilötyövuotta

vastaavan henkilöstön palkkaamiseen, josta teknisellä avulla palkattavien osuus on enintään 101 henkilötyövuotta.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntä-

misvaltuudesta 1 699 000 euroa ja määräraha-
hasta 1 790 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 77 402 000 eurolla.

Selvitysosa: Henkilötyövuosien kokonaismäärän lisäys momentille on 25 henkilötyövuotta, joka on tarkoitettu käytettäväksi valtion virastojen tai laitosten toteuttamissa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuoritelman hankkeissa.

Kuluvan vuoden talousarviossa valtuus on mitoitettu 73 400 000 euroksi, mistä 1 580 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuoritelman loppuneista, keskeytyneistä ja toteutumatta jääneistä hankkeista on peruuntunut valtuutta 4 002 000 euroa, josta 119 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Peruuntunut valtuus ei sisällä laajakaistahankkeita eikä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman täysimääräisen toteuttamisen edistämiseksi.

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	III lisätalousarvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämissuoritelma (ohjelmakausi 2007—2013) ¹⁾	73,400	4,002	77,402
— josta laajakaistahankkeet	7,000	-	7,000
— josta Kainuu	1,580	0,119	1,699
— josta tekninen apu	2,427	-	2,427
Kaikki yhteensä	73,400	4,002	77,402

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	71 700 000
2010 tilinpäätös	38 443 959
2009 tilinpäätös	28 614 449

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämismisvaltuudesta 1 960 000 euroa ja määräraha-
hasta 2 070 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 72 198 000 eurolla.

Selvitysosa: Kuluvan vuoden talousarviossa valtuus on mitoitettu 68 300 000 euroksi, mistä 1 822 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuoritelman loppuneista, keskeytyneistä ja toteutumatta jääneistä hankkeista on peruuntunut valtuutta 3 898 000 euroa, josta 138 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Peruuntunut valtuus ei sisällä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman täysimääräisen toteuttamisen edistämiseksi.

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	III lisätalousarvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma (ohjelmakausi 2007—2013) ¹⁾	68,300	3,898	72,198
— josta Kainuu	1,822	0,138	1,960
— josta tekninen apu	2,967	-	2,967
Kaikki yhteensä	68,300	3,898	72,198

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	68 600 000
2010 tilinpäätös	38 982 798
2009 tilinpäätös	29 946 197

63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa voidaan käyttää hankkeiden toteuttamiseen tarvittavan enintään 20 henkilö-

työvuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Momentin henkilötyövuosimäärää vähennetään 25 henkilötyövuodella. Momentilta palkattavan henkilöstön määrä on jäänyt viime vuosina selvästi vähäisemmäksi kuin kuluvan vuoden talousarviossa momentille on myönnetty.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	3 273 000
2010 tilinpäätös	3 183 798
2009 tilinpäätös	2 693 197

20. Maatalous

01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 381 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää:

5) virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitettujen hankkeiden toteuttamiseksi määrärahan siirtoon ulkomaille vähäisten rahoitusennakoiden maksamiseen kehitysyhteistyön kohdemaille edellyttäen, että vastaava meno veloitetaan momentin 24.30.66 määrärahasta.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) on aloittanut ulkoasiainministeriön instituutioiden välisen kehitysyhteistyön instrumenttiin (IKI) kuuluvien hankkeiden toteuttamisen, joista kehitysyhteistyömaille ja MTT:lle aiheutuvat menot MTT veloittaa ulkoasiainministeriöltä, joka maksaa ne momentin 24.30.66 määrärahasta. Koska kehitysmaille ei ole omia varoja edes lyhytaikaisesti sijoitettavaksi hankkeisiin, on rahoitusennakoiden antaminen kehitysyhteistyön kohdemaille välttämätöntä hankkeiden aloittamisen ja etenemisen turvaamiseksi. Ennakoiden enimmäismäärän sisällyttäminen päätösosaan edellyttäisi, että huomattavasti ennen budjettivuoden alkua olisi käytettävissä yksityiskohtainen tieto budjetointivuoden kehitysyhteistyöhank-

keiden etenemisestä ja rahoituksesta sekä ennakkoiden tarpeesta. Koska tätä tietoa ei ole eivätkä ennakot saa rasittaa määrärahaa, luovutaan ennakkoiden enimmäismäärästä päätösoosassa.

2011 III lisätalousarvio	381 000
2011 talousarvio	32 907 000
2010 tilinpäätös	35 402 428
2009 tilinpäätös	32 733 000

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 4 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 Manner-Suomessa tehtävistä uusista luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan sitoumuksista saa aiheutua menoja vuosina 2012—2015 enintään 88 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on siirtoa momentille 30.20.61 (Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon). Tarkoituksena on käyttää rahaston varoista 4 500 000 euroa sika- ja siipikarjatalouden, siemensektorin sekä perunantuotannon tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

Kuluvan vuoden talousarviossa on annettu valtuus tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2012—2015 menoja yhteensä enintään 31 000 000 euroa. Kevään 2011 tutkihaun yhteydessä uuden luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan sitoumuksen antaneiden tilojen kokonaispeltola on arvioitua suurempi, minkä vuoksi valtuutta korotetaan 57 000 000 eurolla 88 000 000 euroon. Lisätarve aiheutuu ns. jonopeltojen purkamisesta (vuonna 2011 enintään 18 300 hehtaaria), jolloin tilat joutuivat eräissä tapauksissa antamaan uuden sitoumuksen. Uusia sitoumuksia on kappalemääräisesti haettu hieman arvioitua enemmän. Lisäksi kotieläintilojen, joiden tuki hehtaaria kohti on kasvinviljelytiloja suurempi, osuus uusissa sitoumuksissa oli arvioitua suurempi.

2011 III lisätalousarvio	-4 500 000
2011 talousarvio	559 165 000
2010 tilinpäätös	558 265 000
2009 tilinpäätös	560 365 000

43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kokonaan kansallisesti rahoitettavien neuvoston asetuksen (EY 1290/2005) artiklan 31 (sääntöjenmukaisuuden tarkastaminen) ja 33 (maaseuturahastoa koskevat erityiset säännökset) mukaisen Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä EU:n komission vuosille 2007—2013 hyväksymän maatalouden ympäristötukijärjestelmän ja eläinten hyvinvointia edistävien tukien mukaisia sitoumuksia ja sopimuksia sekä ei-tuotannollisten investointien tukijärjestelmän tukien myöntämispäätöksiä siten, että niistä aiheutuu vuosina 2012—2020 menoja yhteensä enintään 200 000 000 euroa.

Selvitysosa: Perustelujen täydennyksellä oikeutetaan määrärahan käyttö yhteisön oikeuden mukaisten velvoitteiden aiheuttamiin maksatuksiin.

Kuluvan vuoden talousarviossa on annettu valtuus tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2012—2020 menoja yhteensä enintään 139 000 000 euroa. Kevään 2011 tutkihaun yhteydessä annettavien uusien ympäristötuen sitoumusten ja ympäristötuen erityis-tukisopimusten sekä tuotantoeläinten hyvinvointia edistävien tukien hakuarvioiden perusteella myöntämisvaltuus tulee korottaa 61 000 000 eurolla 200 000 000 euroon, koska ns. jonopeltojen purkamisesta vuonna 2011 noin 18 300 hehtaarella on aiheutunut uusia sitoumuksia lukumääräisesti arvioitua enemmän ja uuden sitoumuksen antaneiden tilojen pintaalat olivat huomattavasti suurempia kuin tilat keskimäärin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	372 210 000
2010 tilinpäätös	362 238 000
2009 tilinpäätös	348 915 000

44. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kokonaan kansallisesti rahoitettavien neuvoston asetuksen (EY 1290/2005) artiklan 31 (sääntöjenmukaisuuden tarkastaminen) ja 33 (maaseuturahastoa koskevat erityiset säännökset) mukaisesti Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä EU:n komission vuosille 2007—2013 hyväksymän luonnonhaittakorvausjärjestelmän mukaisia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2012—2015 menoja yhteensä enintään 200 000 000 euroa.

Selvitysosa: Perustelujen täydennyksellä oikeutetaan määrärahan käyttö yhteisön oikeuden mukaisten velvoitteiden aiheuttamiin maksatuksiin.

Kuluvan vuoden talousarviossa on annettu valtuus tehdä EU:n komission vuosille 2007—2013 hyväksymän luonnonhaittakorvausjärjestelmän mukaisia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2012—2015 menoja yhteensä enintään 116 000 000 euroa. Myöntämisvaltuuden lisäys 84 000 000 euroa aiheutuu ns. jonopeltojen purkamisesta vuonna 2011 noin 18 300 hehtaarilla. Uusia sitoumuksia annettiin lukumääräisesti odotettua enemmän ja uuden sitoumuksen antaneiden tilojen pintaalat olivat huomattavasti suurempia kuin tilat keskimäärin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	422 673 000
2010 tilinpäätös	422 673 000
2009 tilinpäätös	422 673 000

49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta. Vuoden 2011 elokuun alkuun mennessä korkotukea on maksettu noin 7 625 000 euroa. Vuonna 2011 arvioidaan määrärahaa tarvittavan 26 100 000 euroa, mikä johdosta momentilta vähennetään 15 000 000 euroa. Vähennyksestä 7 500 000 euroa johtuu alhaisesta korkotasosta ja ennakoitua vähäisemmästä investointimäärästä. Lisäksi korkotukilainojen korkoalueen muuttamisen käyttöönotosta luovutaan (viljelijän vähintään maksaman koron osuutta olisi alennettu eräissä vuosina 2000—2007 haetuissa korkotukilainoissa yhdellä prosenttiyksiköllä vuosina 2011 ja 2012). Tästä johtuen määrärahaa vähennetään 7 500 000 euroa.

2011 III lisätalousarvio	-15 000 000
2011 talousarvio	41 100 000
2010 tilinpäätös	13 934 705
2009 tilinpäätös	31 875 353

61. Siirto Maatilatalouden kehittämishankkeiden (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 30.20.40. Rahaston varoista on tarkoitus käyttää 4 500 000 euroa sika- ja siipikarjatalouden, siemensektorin sekä perunantuotannon tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

2011 III lisätalousarvio	4 500 000
2011 talousarvio	29 840 000
2010 tilinpäätös	30 940 000
2009 tilinpäätös	38 040 000

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu

<i>01. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2011 III lisätalousarvio	515 000
Momentille myönnetään lisäystä 515 000 euroa.	2011 I lisätalousarvio	59 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 454 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 61 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.	2011 talousarvio	39 465 000
	2010 tilinpäätös	38 900 000
	2009 tilinpäätös	43 420 000

40. Kala-, riista- ja porotalous

<i>01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	<i>43. Porotalouden edistäminen</i> (siirtomääräraha 2 v)		
Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.	Momentille myönnetään lisäystä 16 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 206 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 86 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.		
2011 III lisätalousarvio	120 000	2011 III lisätalousarvio	16 000
2011 talousarvio	17 183 000	2011 talousarvio	1 805 000
2010 tilinpäätös	16 289 000	2010 tilinpäätös	1 855 000
2009 tilinpäätös	17 245 000	2009 tilinpäätös	1 845 000

50. Vesitalous

<i>20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot</i> (siirtomääräraha 3 v)	2011 III lisätalousarvio	111 000
Momentille myönnetään lisäystä 111 000 euroa.	2011 talousarvio	11 434 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.	2010 tilinpäätös	11 524 000
	2009 tilinpäätös	17 231 000

60. Metsätalous

01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 606 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	606 000
2011 talousarvio	42 426 000
2010 tilinpäätös	43 455 000
2009 tilinpäätös	42 600 000

42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 514 000 euroa.

Lisämääräraha jaetaan valtionaputoiminnan henkilöstökustannusten suhteessa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu 1.3.2011 allekirjoitetussa metsäkeskuksia ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiota koskevassa työehtosopimuksessa sovitun palkkaratkaisun johdosta.

2011 III lisätalousarvio	514 000
2011 talousarvio	48 805 000
2010 tilinpäätös	49 239 000
2009 tilinpäätös	47 668 000

43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 55 000 euroa.

Selvitysosa: Tähtikudospistiäisten aiheuttaman poikkeuksellisen laajan metsään kohdistuvan tuhon torjunnasta aiheutuvat kustannukset Lounais-Suomen metsäkeskuksen alueella ovat yhteensä 75 000 euroa, missä lisätarvetta on 55 000 euroa.

2011 III lisätalousarvio	55 000
2011 talousarvio	50 000
2010 tilinpäätös	16 557
2009 tilinpäätös	2 571

44. Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 750 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä edellä mainitun lain mukaisia tukipäätöksiä enintään 85 160 000 eurolla.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 30.60.47.

Kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa momentille 30.60.47 on budjetoitu 13 500 000 euron määräraha pienpuun energiatuesta annetun lain (101/2011) mukaisen tuen maksamiseen nuorten metsien hoito- tai ensiharvennuskohteilta saatavalle ja energiakäyttöön luovutettavalle energiapuulle. Lain voimaantuloon saakka energiapuun korjuuta ja haketusta edistetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) nojalla momentin 30.60.44 määrärahasta myönnettävillä nuoren metsän hoidon, energiapuun korjuun ja haketuksen tuilla. Momentin 30.60.47 määrärahan mitoitus perustui oletukseen, että pienpuun energiatuesta annettu laki olisi tullut voimaan 1.4.2011.

Pienpuun energiatuesta annetun lain voimaantulo viivästyy Euroopan yhteisön komission käsittelystä johtuen. Tällä hetkellä tiedetään, että laki ei tule voimaan vuoden 2011 aikana. Lain voimaantulon viivästymisen vuoksi momentin 30.60.44 määrärahatarve energiapuun käytön edistämiseen on arvioitua suurempi, minkä johdosta momentilta 30.60.47 siirretään 3,75 milj. euroa tälle momentille.

2011 III lisätalousarvio	3 750 000
2011 talousarvio	76 030 000
2010 tilinpäätös	80 251 342
2009 tilinpäätös	79 470 229

47. *Pienpuun energiatuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 3 750 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 30.60.44.

Määrärahaa saa käyttää pienpuun energiatuesta annetun lain mukaisten tukien maksamiseen. Viitaten momentin 30.60.44 perustelui-

hin pienpuun energiatuesta annetun lain (101/2011) voimaantulo lykkäytyy siten, että laki ei tule voimaan vuoden 2011 aikana. Momentin 30.60.47 määrärahaa ei näin ollen voida käyttää vuonna 2011 energiapuun käytön edistämiseen, minkä johdosta 3,75 milj. euroa siirretään momentille 30.60.44.

2011 III lisätalousarvio	-3 750 000
2011 talousarvio	13 500 000

63. Metsähallitus

50. *Metsähallituksen eräät julkiset hallinto-tehtävät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 52 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	52 000
2011 talousarvio	5 763 000
2010 tilinpäätös	6 234 000
2009 tilinpäätös	6 502 000

70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastrukturi

01. *Maanmittauslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 680 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 655 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 25 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	680 000
2011 talousarvio	53 906 000
2010 tilinpäätös	55 970 000
2009 tilinpäätös	54 707 000

02. *Geodeettisen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 53 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	53 000
2011 talousarvio	3 732 000
2010 tilinpäätös	3 703 000
2009 tilinpäätös	3 716 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 136 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 173 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 37 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	136 000
2011 talousarvio	23 691 000
2010 tilinpäätös	22 882 000
2009 tilinpäätös	20 047 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 870 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ehdotetuista määrärahamuutoksista.

2011 III lisätalousarvio	4 870 000
2011 talousarvio	317 778 000
2010 tilinpäätös	360 094 264
2009 tilinpäätös	350 616 258

10. Liikenneverkko

01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 511 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto saa myöntää enintään 20 000 euron määrästä avustusta RYM Oy:lle.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 689 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 178 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

Momentin perustelujen täydennyksellä mahdollistetaan Liikennevirastolle oikeus myöntää tarvittaessa avustusta RYM Oy:lle osakkeenomistajan lisämaksuvelvollisuudesta johtuen.

2011 III lisätalousarvio	511 000
2011 talousarvio	83 229 000
2010 tilinpäätös	91 868 000
2009 tilinpäätös	148 435 000

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 16 379 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

1) väylänpidosta aiheutuvien vahingonkorvausten maksamiseen

2) aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaluuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

3) väliaikaisesti radanpidon materiaalitoimintuksiin ennen materiaalin kohdentamista sijoitusmenomomenteille budjetoiduille kehittämishankkeille.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan nettobudjetoida väylänpidosta aiheutuvat vahingonkorvaustulot.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään viiden vuoden mittaiselle sopimuskaudelle sopimuksia jäänmurtajapalveluiden hankkimisesta enintään 122 000 000 euron määrästä.

Lisäksi vuoden 2010 talousarviossa Liikennevirastolle myönnetty oikeus tehdä sopimuksia enintään 6,0 milj. euron määrästä Pohjois-Suomen kaivoshankkeiden liikennehankkeiden suunnitteluun peruutetaan siltä osin kuin sopimuksia ei ole tehty.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentille 12.31.10 tuloutetun EU:n myöntämän TEN-tuen osoittamisesta perusväylänpitoon. Ratahankkeen Seinäjoki—Oulu 4 650 000 euron vuoden 2010 TEN-tuen loppsuoritus on tuloutettu momentille 12.31.10 jo vuoden 2010 talousarviossa ja 11 118 000 euroa vastaa tässä lisätalousarviossa momentille 12.31.10 tuloutettua EU:n myöntämää TEN-tukea. Lisämäärärahatarpeessa on huomioitu myös ratahankkeen Kokkola—Ylivieska saama TEN-tuki 609 000 euroa. Vastaava tulo on huomioitu momentilla 12.31.10. Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään radanpidon ylläpitoon ja korvausinvestointeihin sekä jäänmurtopalveluiden hankintaan.

Momentin päätösosan täydennykset aiheutuvat tarpeesta maksaa momentilta vahingonkorvauksia. Lisäksi momentin päätösosaa täyden-

netään mahdollistamalla käyttää momenttia radanpidon materiaalihankeisiin hankintavaiheessa ja siirtää hankinnat sijoitusmenomomenteille budjetoiduille väylien kehittämishankkeille. Menettely on tarpeen vuoden 2010 voimaan tulleen valtion talousarviosta annetun asetuksen muutoksen takia, jossa poistettiin mahdollisuus vuoden 2010 alusta lukien käyttää nk. varastotiliä menojen kirjaimiseen.

Liikennevirasto on solminut vuoden 2010 neljännessä lisätalousarviossa myönnetyn valtuuden perusteella viisivuotisen sopimuksen nk. perinteisten jäänmurtajien palvelujen hankinnasta. Viraston on tarkoitus tehdä myös muista jäänmurtopalveluiden hankinnasta sopimuksia. Myös nämä palvelut on tarkoitus hankkia viiden vuoden mittaisilla sopimuksilla, joihin sisältyy optiovuodet 1 + 1 vuotta. Sopimuskausi alkaisi 1.1.2012. Tarkoitus on hankkia 3—4 murtajan palvelut, joihin sisältyy 4 kuukauden toimintavalmius tammikuusta huhtikuuhun. Palvelusopimusten kustannukset viiden vuoden sopimuskaudelta ovat yhteensä enintään 122 milj. euroa. Valtuus on mitoitettu keskimäärin 240 vuotuisen toimintapäivän mukaiseen hankintaan. Ottaen huomioon aiempi perinteisiä murtajia koskeva valtuus, palvelusopimukset on yhteensä mitoitettu keskimääräiseen 840 vuotuisen toimintapäivän hankintaan. Virasto maksaa itse polttoainemenot. Sopimusvaltuus ei aiheuta määrärahan lisätarvetta vuodelle 2011. Vuosittaiset menot vaihtelevat talven kovuudesta riippuen. Edellä mainitulla keskimääräisellä toimintapäivien määrällä valtuudesta aiheutuisi menoja vuosittain noin 24 milj. euroa.

Liikennevirasto oikeutettiin solmimaan vuoden 2010 talousarviossa sopimuksia Pohjois-Suomen kaivoshankkeiden liikennehankkeiden suunnitteluun liittyen enintään 6,0 milj. euron määrästä. Valtuusmenettelystä luovutaan, koska liikennehankkeiden suunnittelu on tavanomaista hankkeiden suunnittelua. Menot voidaan maksaa momentilta ilman valtuutta.

2011 III lisätalousarvio	16 379 000
2011 talousarvio	907 577 000
2010 tilinpäätös	912 052 000
2009 tilinpäätös	992 652 000

76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu väylähankkeiden lunastusten ja korvausten lisääntymisestä.

2011 III lisätalousarvio	12 200 000
2011 talousarvio	28 350 000
2010 tilinpäätös	38 283 875
2009 tilinpäätös	34 395 522

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto saa tehdä sopimuksia

1) Kokkola—Ylivieska 2. raide -hankkeen toteuttamiseksi enintään 310 milj. euron määrästä

2) hankkeen vt 2 Karkkila—Humppila toteuttamiseksi enintään 3,0 milj. euron sijasta enintään 10 milj. euron määrästä.

Selvitysosa: Hankkeelle Kokkola—Ylivieska 2. raide on vuoden 2010 talousarviossa myönnetty enintään 660 milj. euron sopimusvaltuus momentille 31.10.79. Hanke oli tarkoitus toteuttaa elinkaarihankkeena. Hankkeen toteuttamisesta elinkaarihankkeena on luovuttu sen palveluntuottajalle aiheutuvasta merkittävästä riskistä johtuen, mikä olisi merkinnyt huomattavaa valtuuden tarkistustarvetta. Hankkeen investointikustannusarvioksi oli vuoden 2010 talousarviossa arvioitu 250 milj. euroa. Kustannusarvio on noussut 310 milj. euroon.

Alustavien rakennussuunnitelmien hankinta suora-hankintana aiheuttaa 5 milj. euron lisämäärärahan tarpeen. Suunnitelmien ostamisel-

la mahdollistetaan hankkeen tehokas eteneminen ja luodaan kaikille toimijoille tasapuoliset lähtökohdat suunnittelu- ja rakentamisurakoiden kilpailutuksessa.

Liikennevirasto oikeutettiin kuluvan vuoden talousarviossa solmimaan sopimuksia vt 2 Karkkila—Humppila hankkeen osalta enintään 3 milj. euron määrästä. Valtuutta esitetään tarkistettavaksi 3 milj. eurosta 10 milj. euroon, josta aiheutuu 7 milj. euron lisämäärärahan tarve. Tarkoituksena on toteuttaa Karkkila—Loukku välillä tien leventäminen 8 metristä 10 metriin, pohjavesisuojaus, tieympäristön pehmentäminen ja riista-aidan rakentaminen

2011 III lisätalousarvio	12 000 000
2011 talousarvio	54 700 000

78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeen Keski-Pasila enintään 39,2 milj. euron sijasta enintään 50 milj. euron määrästä. Lisäksi Liikennevirasto oikeutetaan uusimaan hankkeen Lahti—Luumäki palvelutason parantaminen toteuttamiseksi enintään 3,0 milj. euron määrästä ja hankkeen Ilmalan rata-piha toteuttamiseksi enintään 5,1 milj. euron määrästä aikaisempina vuosina myönnettyjä valtuuksia, joista ei ole aiheutunut vastaavia menoja.

Selvitysosa: Hankkeen Keski-Pasila vuoden 2007 talousarviossa momentille 31.40.78 myönnettyä sopimusvaltuutta tarkistetaan. Valtuuden tarkistus aiheutuu rakennuskohteen muuttuneesta sijaintipaikasta ja sen vaatimista raiteiston ja laitureiden muutostöistä. Hankkeen sijaintipaikan muutos vapauttaa ennen rautatiealueeksi suunniteltua aluetta noin 20 000 m² maanvaraiseksi uudisrakennusalueeksi, joka luovutetaan Senaatti-kiinteistöille kiinteistökehitystä varten. Valtuuden korotuksesta ei aiheudu lisämäärärahan tarvetta vuodelle 2011.

Lahti—Luumäki -hankkeen ja Ilmalan rata-piha -hankkeen valtuuksien käytöstä aiheutuvat menot ovat alittuneet suunnitelmaratkaisujen muutoksista, urakoiden keskeytyksistä sekä kattohintaisista laskutustyöurakkasopimuksista johtuen ja jääneet valtuuskirjanpitoon merkittyjä sopimushintoja pienemmiksi. Hankekohtaiset sopimusvaltuudet eivät tämän johdosta muutu. Hankkeelle Lahti—Luumäki on vuoden 2010 talousarviossa myönnetty 210 milj. euron valtuus ja Ilmalan ratapiha -hankkeelle on vuoden 2006 talousarviossa myönnetty momentille 31.40.78 100 milj. euron valtuus, mikä on vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa muutettu 115 milj. euron valtuudeksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	249 600 000
2010 tilinpäätös	443 898 220
2009 tilinpäätös	365 333 088

79. *Elinkaarirahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin 31.10.77 perusteluihin viitaten vuoden 2010 talousarviossa Liikennevirastolle myönnetty oikeus tehdä sopimuksia hankkeen Kokkola—Ylivieska, 2. raide toteuttamiseksi enintään 660 milj. euron määrästä peruutetaan siltä osin kuin sopimuksia ei ole tehty.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	60 350 000
2010 tilinpäätös	69 200 000
2009 tilinpäätös	57 500 000

20. Liikenteen turvallisuus ja valvonta

01. *Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 45 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 141 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähen-

nyksenä 96 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	45 000
2011 talousarvio	35 375 000
2010 tilinpäätös	33 539 000
2009 tilinpäätös	24 019 000

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 49 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lästimaksujen tulokertymän kasvusta vuonna 2010. Lästimaksuina jaettavat varat määräytyvät edellisen vuoden momentille 11.19.02 kertyneiden tulojen mukaisesti.

Vuonna 2010 momentille kertyi tuloja 848 003 euroa.

2011 III lisätalousarvio	49 000
2011 talousarvio	800 000
2010 tilinpäätös	786 500
2009 tilinpäätös	887 346

63. *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 28 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 32.50.63.

2011 III lisätalousarvio	-28 000
2011 talousarvio	64 675 000
2010 tilinpäätös	63 665 000
2009 tilinpäätös	63 141 999

64. *Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille myönnetään 34,8 milj. euron valtuus pitkäaikaisten saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoon viidellä reitillä.

Selvitysosa: Valtuus on tarkoitettu viiden saariston reitin: Nauvon reitti, Saaristome-

ren raskaskuljetus -reitti, Houtskär—Iniö -reitti, Porvoon reitti, Kotka—Pyhtää -reitti, yhteysaluspalvelujen ostoon. Valtuuden kokonaismäärään on sisällytetty indeksikorotus. Muiden kuin polttoainekustannusten osalta korotus on keskimäärin vuosittain 3,5 % sekä polttoaineiden hinnan noususta aiheutuva korotus on 4,5 %. Valtuuden käytöstä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja vuonna 2012 1,5 milj. euroa, vuonna 2013 3,9 milj. euroa, vuonna 2014 3,4 milj. euroa, vuonna 2015 3,5 milj. euroa sekä vuosina 2016—2022 yhteensä 22,5 milj. euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	7 867 000
2010 talousarvio	8 667 000
2009 tilinpäätös	8 267 000

50. Tutkimus

01. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 251 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös offshoreteollisuuden alan koordinaatiotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeiden merkitsemiseen.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 321 000 euroa

palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 70 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisen johdosta.

2011 III lisätalousarvio	251 000
2011 talousarvio	40 461 000
2010 tilinpäätös	41 363 000
2009 tilinpäätös	43 846 000

Pääluokka 32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 019 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että työ- ja elinkeinoministeriön strategia-vastualueen alivaltiosihteerin virka muutetaan 1.12.2011 lukien osastopäällikkö, ylijohtajana viraksi, joka sijoitetaan tieto-osastolle ja alueiden kehittäminen -vastualueen alivaltiosihteerin virka muutetaan 1.12.2011 lukien osastopäällikkö, ylijohtajana viraksi, joka sijoitetaan alueosastolle.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 627 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 511 000 euroa palvelukeskuksen perustamiskustannuksiin sekä vähennyksenä 115 000 euroa kuuden henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 32.20.03 liittyen kaivosviranomaistoiminnan keskittämiseen Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 1.7.2011 alkaen ja 4 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

Alivaltiosihteerien virkojen nimikkeiden muuttaminen johtuu ministeriön organisaatio-uudistuksesta.

2011 III lisätalousarvio	1 019 000
2011 talousarvio	51 182 000
2010 tilinpäätös	52 628 000
2009 tilinpäätös	53 963 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 157 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 781 000 euroa palkkausten tarkistuksista sekä vähennyksenä 100 000 euroa kahden henkilötyövuoden siirtona momentille 26.40.01 ja 524 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	2 157 000
2011 talousarvio	208 406 000
2010 tilinpäätös	221 486 000

29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.40.50 ja liittyy yliopistojen arvonlisäverovelvollisuuteen koskien niitä TEKESin hankkeita, jotka ovat käynnistyneet ennen 1.1.2010 ja jatkuvat edelleen.

2011 III lisätalousarvio	-800 000
2011 talousarvio	78 266 000
2010 tilinpäätös	73 926 850

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen

01. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 116 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 405 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 11 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä sekä vähennyksenä 300 000 euroa kahdeksan henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 32.20.03 liittyen kaivosviranomaistoiminnan keskittämiseen Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 1.7.2011 alkaen.

2011 III lisätalousarvio	116 000
2011 talousarvio	41 140 000
2010 tilinpäätös	40 597 000
2009 tilinpäätös	42 428 000

02. *Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 708 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

1) enintään 6 500 000 euroa Teknologian tutkimuskeskus VTT:stä annetun lain 7 §:ssä mainittuihin sijoituksiin, josta 4 500 000 euroa VTT Expert Services Oy:n tytäryhtiön Labtium Oy:n pääomittamiseen yhtiön sijoitettuun vaapaaseen omaan pääomaan.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Momentin perustelujen muutos aiheutuu siitä, että määrärahasta 4 500 000 euroa varataan VTT Expert Services Oy:n tytäryhtiön Labtium Oy:n pääomittamiseen yhtiön tervehdyttämisestä aiheutuvien kulujen kattamiseen ja yhtiön pääomarakenteen saattamiseen osakeyhtiölain vaatimalle tasolle.

2011 III lisätalousarvio	708 000
2011 talousarvio	86 720 000
2010 tilinpäätös	85 936 000
2009 tilinpäätös	95 369 000

03. *Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 757 000 euroa.

Selvitysosa: Kaivoslain (621/2011) mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriöstä siirretään kaivosviranomaistoiminnan tehtävät Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 1.7.2011 lukien.

Lisämäärärahan tarpeesta 115 000 euroa aiheutuu kuuden henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 32.01.01 1.7.2011 alkaen, 300 000 euroa kahdeksan henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 32.20.01 1.7.2011 alkaen, 170 000 euroa tulomomentille kirjattuja tuloja vastaavana menona (budjetointitavan muutos), 165 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 7 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	757 000
2011 talousarvio	16 628 000
2010 tilinpäätös	12 085 000
2009 tilinpäätös	10 149 000

05. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 55 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 61 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 6 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	55 000	2011 III lisätalousarvio	281 000
2011 talousarvio	6 507 000	2011 talousarvio	47 686 000
2010 tilinpäätös	5 965 000	2010 tilinpäätös	46 466 000
2009 tilinpäätös	6 783 000	2009 tilinpäätös	47 602 000

06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 281 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 314 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 33 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

07. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 37 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 19 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	18 000
2011 talousarvio	10 289 000
2010 tilinpäätös	9 793 000
2009 tilinpäätös	14 800 000

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 269 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	2 269 000
2011 talousarvio	161 833 000
2010 tilinpäätös	166 893 000
2009 tilinpäätös	244 918 000

46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 16 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävistä valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (592/2008) mukaisesti innovaatiotukiin.

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Määrärahalla on tarkoitus edistää mahdollisesti työllisyys- ja teollisuuspoliittisesti tärkeitä alustilauksia.

2011 III lisätalousarvio	16 000 000
2011 I lisätalousarvio	—
2010 tilinpäätös	—

48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua korkeammista korkotukimenoista.

2011 III lisätalousarvio	4 000 000
2011 talousarvio	13 400 000
2010 tilinpäätös	19 291 221
2009 tilinpäätös	13 039 339

51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 II lisätalousarvio	28 000 000
2011 talousarvio	535 338 000
2010 tilinpäätös	538 081 215
2009 tilinpäätös	497 992 256

63. Velkakonversiosta aiheutuvien maksusuoritusten hoitaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen ja Venäjän välillä 15.8.2006 voimaan tulleeseen 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruiseen velkakonversiosopimukseen liittyvien maksusuo-ritusten maksamiseen valtiontakuurahastolle sekä valuuttakurssierojen kattamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös Suomen ja Venäjän 28.3.2003 allekirjoitetun velkakonversiosopimuksen viimeisen maksusuorituksen maksamiseen valtiontakuurahastolle ja valuuttakurssierojen kattamiseen.

Vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa momentille budjetoidusta 25 000 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa 15 000 000 euroa peruutetaan ja budjetoidaan uudelleen vuodelle 2011.

Selvitysosa: Venäjä kuittaa vuonna 2006 solmitun velkakonversiosopimuksen mukaisesti Suomella entiseltä Neuvostoliitolta olevia saatavia 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin arvoisilla tavara- ja palvelutoimituk-silla Suomeen. Toimitussopimukset oli tarkoi-

tus solmia, vahvistaa ja toteuttaa vuosina 2006—2008. Velkakonversiosopimuksen voi-massaoloaika on kuitenkin jouduttu pidentä-mään 31.12.2012 saakka, jotta suunnitelman mukaiset toimitussopimukset saataisiin toteu-tettua.

Valtio siirtää noin 510 000 Yhdysvaltain dollaria vastaavan euromäärän Suomen ja Ve-näjän välillä vuonna 2003 tehdyn velkakonver-siosopimuksen mukaisesti myöhässä toteutu-neiden tavara- ja palvelutoimitusten arvoa vas-taavalla siirrolla valtiontakuurahastoon.

Määrärahan peruutus on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2011 III lisätalousarvio	15 000 000
2009 tilinpäätös	25 000 000

88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoi-tus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2010 kolmannessa lisätalousarvi-ossa myönnettyä 15 000 000 euron määrära-haa ja vuoden 2010 neljännessä lisätalousarvi-ossa myönnettyä 5 000 000 euroa määrärahaa saa myös käyttää Suomen Teollisuussijoitus Oy:n osakepääoman korottamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen laajennus mahdollistaa vuoden 2010 kolmannessa ja nel-jännessä lisätalousarviossa myönnetyn määrä-rahamen käyttämiseen pääomasijoitukseen Suo-men Teollisuussijoitus Oy:lle.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote-ta määrärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2010 tilinpäätös	20 000 000
2009 tilinpäätös	150 000 000

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

01. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirto-määräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 21 000 eu-roa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 81 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä

60 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	21 000
2011 talousarvio	4 839 000
2010 tilinpäätös	4 979 000
2009 tilinpäätös	6 042 000

02. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 67 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 7 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	60 000
2011 talousarvio	5 484 000
2010 tilinpäätös	5 620 000
2009 tilinpäätös	5 396 000

03. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	4 000
2011 talousarvio	1 394 000
2010 tilinpäätös	4 612 000
2009 tilinpäätös	5 037 000

04. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 41 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 31 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämistä.

2011 III lisätalousarvio	10 000
2011 talousarvio	2 103 000
2010 tilinpäätös	2 018 000
2009 tilinpäätös	2 039 000

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 28 000 euroa.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2011 saa tehdä päätöksiä siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2012—2013 enintään 2 522 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu siirrosta momentilta 31.30.63.

Valtuuden lisäys 22 000 eurolla aiheutuu arvonlisäverokannan muuttumisesta.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 10 000 euroa vuonna 2012 ja 12 000 euroa vuonna 2013.

2011 III lisätalousarvio	28 000
2011 talousarvio	56 188 000
2010 tilinpäätös	63 174 000
2009 tilinpäätös	59 827 000

64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n ohjelmakauden 2007—2013 hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen ja neuvoston asetuksen 1083/2006

98—102 artiklan (rahoitusoikaisut) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.	2011 III lisätalousarvio	—
<i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	2011 talousarvio	526 889 000
	2010 tilinpäätös	371 667 919
	2009 tilinpäätös	342 984 807

60. Energiapolitiikka

01. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 11 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 23 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja vähennyksenä 34 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	-11 000
2011 talousarvio	2 009 000
2010 tilinpäätös	1 450 000
2009 tilinpäätös	916 000

44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arvio-määräraha)

Momentilta vähennetään 52 000 000 euroa.

Selvitysosa: Syöttötariffijärjestelmää koskevien tuotantotukihakemusten määrä on ollut ennakoitua pienempi. Vuoden 2011 alusta voimaan tulleen syöttötariffijärjestelmän käynnistyminen viivästyi, kun EU:n komissio hyväksyi syöttötariffijärjestelmään sisältyvän valtiontuen maaliskuussa 2011. Lisäksi metsähakevoimalat ovat osin hakeneet vuonna 2011 kiinteää sähkön tuotantotukea, joka maksetaan takautuvasti vuonna 2012.

2011 III lisätalousarvio	-52 000 000
2011 talousarvio	55 350 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

<p><i>01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 469 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 415 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 54 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhteistä.</p>	<p>sista ja 6 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhteistä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">28 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 143 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 131 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 102 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	28 000	2011 talousarvio	2 143 000	2010 tilinpäätös	2 131 000	2009 tilinpäätös	2 102 000
2011 III lisätalousarvio	28 000								
2011 talousarvio	2 143 000								
2010 tilinpäätös	2 131 000								
2009 tilinpäätös	2 102 000								
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">469 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">39 261 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">37 266 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">39 884 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	469 000	2011 talousarvio	39 261 000	2010 tilinpäätös	37 266 000	2009 tilinpäätös	39 884 000	
2011 III lisätalousarvio	469 000								
2011 talousarvio	39 261 000								
2010 tilinpäätös	37 266 000								
2009 tilinpäätös	39 884 000								
<p><i>02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 28 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 22 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuk-</p>	<p><i>03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 53 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 46 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 7 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhteistä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">53 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">4 475 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">5 204 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 524 320</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	53 000	2011 talousarvio	4 475 000	2010 tilinpäätös	5 204 000	2009 tilinpäätös	4 524 320
2011 III lisätalousarvio	53 000								
2011 talousarvio	4 475 000								
2010 tilinpäätös	5 204 000								
2009 tilinpäätös	4 524 320								

02. Valvonta

<p><i>03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 489 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 149 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuk-</p>	<p>sista ja 340 000 euroa Fukushima ydinvoimalaitosonnettomuuden valmiustoiminnasta aiheutuneista ylimääräisistä ennakoimattomista hankinnoista ja toimintamenoista. Säteilyturvakeskus aloitti onnettomuuden johdosta laajan valmiustoiminnan, johon liittyen kustan-</p>
--	--

nuksia aiheutui myös käänöksistä ja tarvittavien laitteistojen sekä ohjelmistojen uusimisesta.

2011 III lisätalousarvio	489 000
2011 talousarvio	13 850 000
2010 tilinpäätös	13 791 000
2009 tilinpäätös	14 196 000

05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 166 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 129 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkastuksesta, 20 000 euroa kertaluonteisesta palkkausjärjestelmä uudistukseen liittyvästä tarkistuksesta ja 17 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	166 000
2011 talousarvio	14 718 000
2010 tilinpäätös	14 665 000
2009 tilinpäätös	12 140 000

06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 44 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 29 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksesta ja 15 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	44 000
2011 talousarvio	4 056 000
2010 tilinpäätös	4 020 000
2009 tilinpäätös	3 225 000

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös yliopistoilta ostopalveluna tehtävän oikeuslääketieteellisen erikoislääkärikoulutuksen menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Tavoitteena on varmistaa lakisääteisten oikeuslääkinnän tehtävien hoitaminen oikeuslääkäritehtävissä toimivien henkilöiden siirtyessä eläkkeelle. Tarvittavat ostopalveluista aiheutuvat menot katetaan nykyisen määrärahan puitteissa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2011 III lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	9 400 000
2010 tilinpäätös	8 692 893
2009 tilinpäätös	9 251 645

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 804 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 070 000 euroa aiheutuu oikeuslääkintötoimen tehtävien siirtymisestä aiheutuvista menoista, 606 000 euroa palkkausten tarkistuksesta, 82 000 euroa kertaluonteisesta palkkausjär-

jestelmä uudistukseen liittyvästä tarkistuksesta ja 46 000 euroa Palkeet-hinnoittelun yhtenäistämisestä.

2011 III lisätalousarvio	1 804 000
2011 talousarvio	66 809 000
2010 tilinpäätös	64 977 000
2009 tilinpäätös	61 154 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut

60. Vaikeavammaisten tulkkauspalvelut (arviomääräraha)	2011 III lisätalousarvio	9 600 000
	2011 talousarvio	17 400 000
Momentille myönnetään lisäystä 9 600 000 euroa.	2010 tilinpäätös	7 095 221

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tulkkauspalvelun arvioitua suuremmasta käytöstä ja asiakasmäärän kasvusta.

20. Työttömyysturva

50. Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	2011 III lisätalousarvio	-20 000 000
	2011 talousarvio	155 000 000
Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.	2010 tilinpäätös	150 405 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu menoarvion tarkentumisesta.	2009 tilinpäätös	146 000 000

2011 III lisätalousarvio	-20 000 000
2011 talousarvio	771 000 000
2010 tilinpäätös	810 766 505
2009 tilinpäätös	561 500 000

55. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuusmenojen kasvusta.

51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	2011 III lisätalousarvio	2 500 000
Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.	2011 talousarvio	24 500 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu menoarvion tarkentumisesta.	2010 tilinpäätös	21 200 000
	2009 tilinpäätös	16 715 595

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johdettavista menoista (arviomääräraha)	2011 III lisätalousarvio	-10 000 000
	2011 talousarvio	1 252 780 000
Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.	2010 tilinpäätös	1 232 946 117
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvioiden tarkentumisesta.	2009 tilinpäätös	1 220 320 953

40. Eläkkeet

50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarkentuneesta eläkemenoarviosta.

2011 III lisätalousarvio	1 200 000
2011 talousarvio	50 900 000
2010 tilinpäätös	48 848 843
2009 tilinpäätös	47 200 000

51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarkentuneesta eläkemenoarviosta.

2011 III lisätalousarvio	1 550 000
2011 talousarvio	530 150 000
2010 tilinpäätös	508 331 504
2009 tilinpäätös	496 700 000

52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 13 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu vakuutusmaksutuottoarvion ja etuusmenoarvioiden tarkentumisesta.

2011 III lisätalousarvio	-13 000 000
2011 talousarvio	121 900 000
2010 tilinpäätös	105 300 000
2009 tilinpäätös	87 800 000

53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 70 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu eläkemenon ja hoitokulujen kasvusta.

2011 III lisätalousarvio	70 000
2011 talousarvio	910 000
2010 tilinpäätös	963 332
2009 tilinpäätös	183 043

60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vammaisetuusmenojen ja eläkkeensaajan asumistukimenojen kasvusta.

2011 III lisätalousarvio	20 000 000
2011 I lisätalousarvio	—
2011 talousarvio	3 536 450 000
2010 tilinpäätös	3 326 867 781
2009 tilinpäätös	2 674 880 941

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 700 000 euroa.

Selvitysosa: Sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden valtionavustusten maksamiseen tarkoitettua vuoden 2008 määrärahaa

on jäänyt käyttämättä runsaat 3 500 000 euroa. Lisämäärärahan tarve aiheutuu käyttämättä jääneen määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

2011 III lisätalousarvio	2 700 000
2011 talousarvio	22 000 000
2010 tilinpäätös	27 900 000
2009 tilinpäätös	39 120 000

70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen

<i>01. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2011 III lisätalousarvio	—
Momentille myönnetään lisäystä 359 000 euroa.	2011 talousarvio	1 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.	2010 tilinpäätös	1 000 000
	2009 tilinpäätös	930 000
2011 III lisätalousarvio	359 000	
2011 talousarvio	25 648 000	
2010 tilinpäätös	21 721 000	
2009 tilinpäätös	28 490 000	
<i>21. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)</i>		
Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen.		
<i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.		
	<i>22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)</i>	
	Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.	
	<i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitettu käytettäväksi narkolepsian yhteyttä si- kainfluenssarokotteeseen selvittävän tutki- muksen ja muun toiminnan rahoittamiseen.	
	2011 III lisätalousarvio	200 000
	2011 talousarvio	1 360 000
	2010 tilinpäätös	1 360 000
	2009 tilinpäätös	1 360 000

80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta

<i>40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)</i>	2011 III lisätalousarvio	8 700 000
Momentille myönnetään lisäystä 8 700 000 euroa.	2011 talousarvio	199 700 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu maatalouslomittajien palkkaus- ja henkilöstökulujen arvioitua suuremmasta määrästä.	2010 tilinpäätös	194 116 325
	2009 tilinpäätös	192 327 017

Pääloukka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

<p><i>01. Ympäristöministeriön toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 377 000 euroa. Perustetaan valtiosihteerin virka 1.11.2011 lukien. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 287 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 90 000 euroa valtiosihteerin ja sihteerin uusista palkkausmenoista vuonna 2011.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">325 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">30 710 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">32 007 999</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">32 700 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	325 000	2011 talousarvio	30 710 000	2010 tilinpäätös	32 007 999	2009 tilinpäätös	32 700 000								
2011 III lisätalousarvio	325 000																
2011 talousarvio	30 710 000																
2010 tilinpäätös	32 007 999																
2009 tilinpäätös	32 700 000																
<table border="0"> <tr> <td>2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">377 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">35 451 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">36 146 000</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">34 873 000</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	377 000	2011 talousarvio	35 451 000	2010 tilinpäätös	36 146 000	2009 tilinpäätös	34 873 000	<p><i>29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu menoarvion tarkentumisesta ottaen huomioon ympäristötyöhankkeiden toimeenpanossa tarvittavien palvelujen ja muiden hankintojen alv-menot.</p> <table border="0"> <tr> <td>2011 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 500 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">6 000 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">8 464 906</td> </tr> <tr> <td>2009 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">9 779 817</td> </tr> </table>	2011 III lisätalousarvio	2 500 000	2011 talousarvio	6 000 000	2010 tilinpäätös	8 464 906	2009 tilinpäätös	9 779 817
2011 III lisätalousarvio	377 000																
2011 talousarvio	35 451 000																
2010 tilinpäätös	36 146 000																
2009 tilinpäätös	34 873 000																
2011 III lisätalousarvio	2 500 000																
2011 talousarvio	6 000 000																
2010 tilinpäätös	8 464 906																
2009 tilinpäätös	9 779 817																
<p><i>04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 325 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.</p>																	

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

<p><i>23. Itämeren suojelu</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.</p>	<p><i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.</p> <table border="0"> <tr> <td>2010 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 000 000</td> </tr> </table>	2010 III lisätalousarvio	—	2011 talousarvio	3 000 000
2010 III lisätalousarvio	—				
2011 talousarvio	3 000 000				

52. <i>Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät</i> (siirtomääräraha 3 v)	2011 III lisätalousarvio	237 000
Momentille myönnetään lisäystä 237 000 euroa.	2011 talousarvio	25 867 000
	2010 tilinpäätös	28 456 000
	2009 tilinpäätös	25 885 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu julkisten hallintotehtävien palkkausten tarkistuksista.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. *Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 59 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2011 III lisätalousarvio	59 000
2011 talousarvio	4 634 000
2010 tilinpäätös	4 775 000
2009 tilinpäätös	4 857 000

56. *Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokratyhtiöiden korjauksiin* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuonna 2009 ja 2010 myönnettyjen avustusten maksatusten siirtymisestä arvioitua myöhemmäksi. Avustukset maksetaan jälkikäteen töiden toteutumisen mukaan.

2011 III lisätalousarvio	8 600 000
2011 talousarvio	46 000 000
2010 tilinpäätös	65 398 457
2009 tilinpäätös	18 758 076

Päuluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 43 000 000 euroa.

Selvitysosa: Korkomenoarviota on tarkistettu toteutuneiden korkomenojen sekä toteutuneen lainanoton mukaisesti. Korkomenojen arvioinnissa on laskentaoletuksena käytetty laskentahetken markkinakorkotasoja, 1,69 % lyhyttä korkoa alle kolmen vuoden korkojaksoille ja 2,87 % pitkää korkoa yli kolmen vuoden korkojaksoille.

Lisäyksen erittely (milj. euroa)	
Muut obligaatiolainat	35
Velkakirjalainat ja muut lainat	8
Yhteensä	43
2011 III lisätalousarvio	43 000 000
2011 talousarvio	1 894 000 000
2010 tilinpäätös	1 866 617 328
2009 tilinpäätös	1 844 277 244